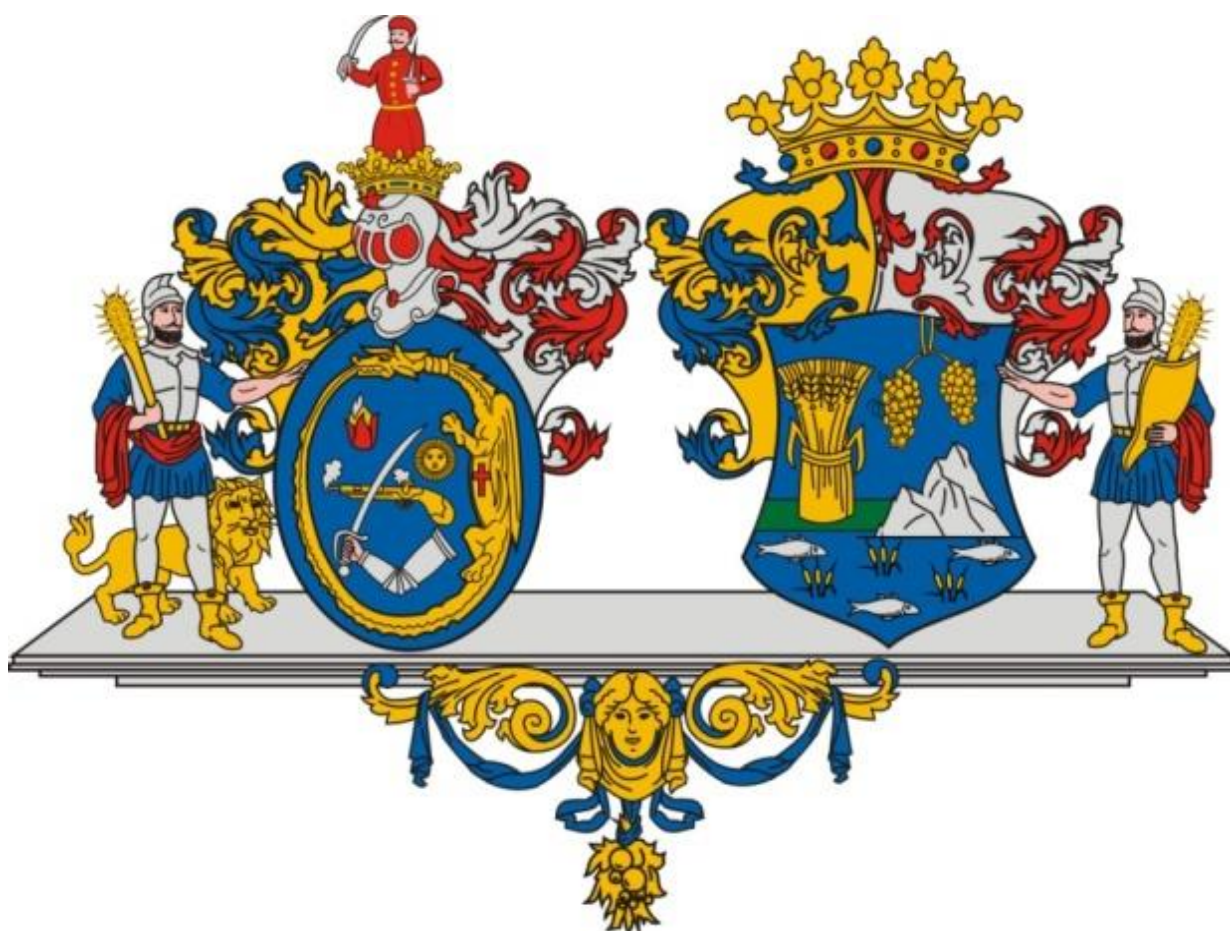

Hajdú-Bihar megye Integrált Területi Programja 2021-2027

Debrecen, 2022. május

MEGYEI INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAM

TERVEZET

Hajdú-Bihar Megyei Integrált Területi Programja 2021-27

Cím	<i>Hajdú-Bihar megye Előzetes Integrált Területi Programja</i>
Verzió	2.0
Megyei közgyűlési határozat száma és dátuma	63/2022. (V. 27.) MÖK határozat 2022.05.27.
Kormánydöntés határozatszám / IH jóváhagyó levél iktatószáma és dátuma:	<i>[határozat száma és megnevezése / IH jóváhagyó levél iktatószáma]</i> <i>[határozat megjelenésének / kiértékelés dátuma]</i>
Finanszírozó operatív program:	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP_Plusz)
Érintett földrajzi terület:	Hajdú-Bihar megye

ITP felelős szervezet:	Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat
ITP felelős szervezet kapcsolattartó:	Czapp Zsuzsa, Fejlesztési, Tervezési és Stratégiai Osztály – Fejlesztési csoport, csoportvezető czapp.zsuzsa@hbmo.hu, 20/502-1271
ITP felelős szervezet címe:	4024 Debrecen, Piac utca 54. sz.

Debrecen, 2022. május

Tartalomjegyzék

0. Verziókövetés.....	4
1. Az Integrált területi program (ITP 2021-27) viszonya a területfejlesztési program céljaihoz.....	4
2. A megye külső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata.....	12
3. A megye belső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata	18
4. Az ITP 2021-27 fejlesztési célterületeinek kijelölése - A megyei forrásfelhasználási módok.....	22
5. A projektkiválasztás az ITP 2021-27 alapján - településdifferenciálás.....	36
6. A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer szükségessége és kapcsolata az ITP 2021-27 dokumentummal	45
7. Az ITP 2021-27 monitoringja és indikátorvállalásai	48
8. Az ITP 2021-27 ütemezése.....	49

0. Verziókövetés

2021. júniusában az ITP 2021-27 dokumentum első verziója elkészítése történt.

Az ITP elfogadását követő időszakban az ITP első változatának módosítását több tényező tette indokolttá, melyek az alábbiak:

- Az ITP első változatában foglaltakon túl új szakpolitikai célok kerültek megfogalmazásra az aktív turizmus- és a gyógyfürdők fejlesztésére vonatkozóan.
- A gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztés szakpolitikai döntés alapján, a források eredményesebb felhasználása érdekében kettéválasztásra került. Ennek eredményeképpen az óvodai és bölcsődei fejlesztések mellett önálló intézkedésként jelenik meg a köznevelési intézmények fejlesztése, melynek keretében egyrészt kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási módban kerülnek fejlesztésre az általános és középiskolák, pedagógiai szakszolgálatok, standard kiírások keretében pedig az egyházi és a nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott iskolák. A korábbinál nagyobb forráskeret került biztosításra a köznevelési intézmények fejlesztésére.
- Fenti beavatkozáshoz hasonlóan a 4 és 5 számjegyű utak fejlesztésére fordítható forráskeret is megnövekedett.
- Az ITP módosítását nemcsak a fenti tényezők, hanem az egyes beavatkozásokra vonatkozóan a települési igényeknek megfelelően az egyes forrásfelhasználási módok, illetve bizonyos esetekben a kiemelt főtevékenységek közötti forrásátcsoportosítás tették szükségessé.
- A fent említett keret emeléseket, illetve az új beavatkozások forrásszükségletét részben a megyei TOP Plusz forráskeret emelése, részben pedig a megye által helyi humán fejlesztésekre, illetve a megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések végrehajtására elkülönített források csökkentése fedezi.

1. Az Integrált területi program (ITP 2021-27) viszonya a területfejlesztési program céljaihoz

A magyar Kormány a 2021-2027 közötti időszak önkormányzati fejlesztéseire a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) keretében különít el forrást az Európai Unió Strukturális Alapjai terhére, melynek kereteit a Partnerségi Megállapodás jelenti.

Az Integrált Területi Program (ITP 2021-2027) elkészítése a TOP Plusz Operatív Program céljaihoz, illetve a Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Konceptióban és Programban megfogalmazott a következő hét év során kulcsfontosságú célokhoz történő minél hatékonyabb illeszkedés érdekében történik.

Az ITP 2021-2027 készítését a következő dokumentumok alapozták meg:

1. **Hajdú-Bihar megye Területfejlesztési Konceptióját megalapozó feltáró-értékelő vizsgálat:**
A stratégia-alkotás előkészítését a megye gazdasági, társadalmi és környezeti állapotának feltérképezése jelentette. A Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés Elnöke a 43/2021. (V. 6.) számú határozatával fogadta el a Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Konceptió helyzetfeltáró dokumentumát.

2. Hajdú-Bihar megye Területfejlesztési Koncepciójának felülvizsgálata és módosítása:

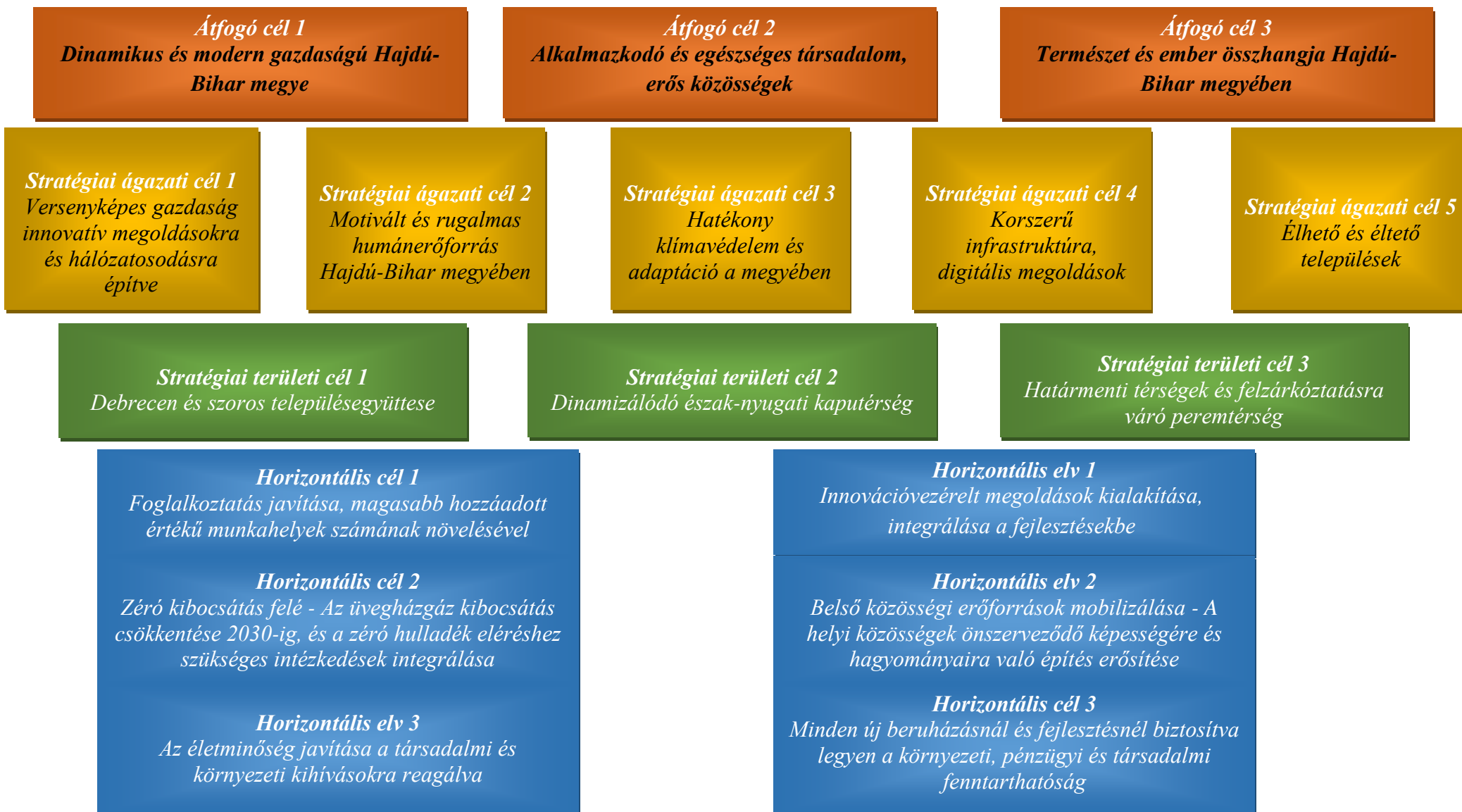
A koncepcióban meghatározott célok és fejlesztési irányok kijelölése adja meg az alapot a 2021-2027 közötti európai uniós tervezési és költségvetési időszak operatív programjaihoz kapcsolódó megyei program elkészítéséhez. A Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés Elnöke a 43/2021. (V. 6.) számú határozatával fogadta el a koncepciót.

3. Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Program elkészítése

A területfejlesztési koncepcióra támaszkodva készült el a területfejlesztési program, amely két részből tevődik össze a Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Stratégiai Program 2021-2027 és Hajdú-Bihar megyei Területfejlesztési Program 2021-2027 - Operatív Programrész, amelyet a Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés Elnöke a 44/2021. (V. 6.) számú határozatával fogadott el.

A 2021-2027-es tervezési időszak keretében a 2020.10.21. napján a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Közgyűlése Fejlesztési, Tervezési és Stratégiai Bizottsága 49/2020. (X.21.) határozatával elfogadott partnerségi tervnek megfelelően a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat folyamatos kapcsolattartást biztosított a vélemény nyilvánításra kötelezett és a véleményt nyilvánítani kívánók részére - az elektronikus, illetve digitális formákat előtérbe helyezve a COVID-19 járvány miatt kialakult vészhelyzetre tekintettel. A tervezésben bevont szervezetek köre a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet szerint került meghatározásra (többek között miniszterek, országos önkormányzati érdekszövetségek, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata, települési önkormányzatok, Tisza- tó Térségi Fejlesztési Tanács, szomszédos megyei önkormányzatok, a tervezéssel érintett területen működő érdekképviselők (kamarák, munkaadói és munkavállalói szervezetek) társadalmi szervezetek és egyéb szervezetek, vallási csoportok, gyülekezetek, civil és non-profit szervezetek, vállalkozói szektor, klaszterek).

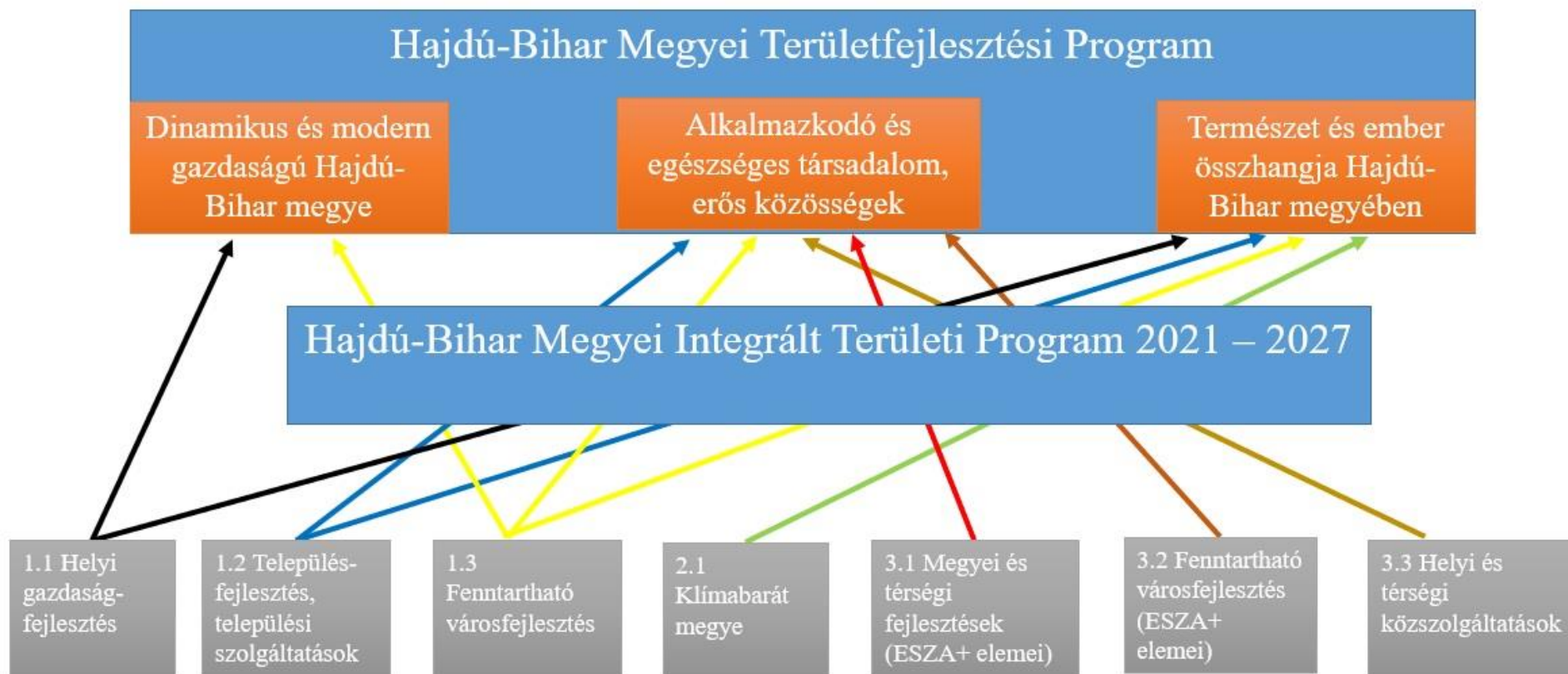
A Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Konceptió és Program célrendszere a következő:

1. ábra: Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Konceptió célrendszere
(forrás: Hajdú-Bihar megyei Területfejlesztési Konceptió)

Az ITP 2021-27 tekintetében kiemelten fontos a megyei területfejlesztési dokumentumokban megfogalmazott célokhoz, prioritásokhoz, illetve intézkedésekhez való illeszkedés vizsgálata.

A Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Koncepció és Program 2021-2027-es időszakra vonatkozó átfogó céljainak TOP Plusz Operatív Program (későbbiekben: TOP Plusz OP) intézkedéseivel való illeszkedését a 2. ábra, valamint a megyei stratégiai ágazati és a területi célokhoz való kapcsolatot a 1. táblázat szemlélteti:

2. ábra: TOP Plusz intézkedések és megyei átfogó célok illeszkedésének vizsgálata
(forrás: Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Koncepció és Program, TOP Plusz OP saját szerkesztés)

Megyei stratégiai ágazati és területi célok	TOP PLUSZ Operatív Program intézkedései						
	1.1. Helyi gazdaságfejlesztés	1.2. Településfejlesztés, települési szolgáltatások	1.3. Fenntartható városfejlesztés	2.1. Klímabarát megye	3.1. Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.2. Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	3.3. Helyi és térségi közszolgáltatások
1. Ágazati cél: Versenyképes gazdaság innovatív megoldásokra és hálózatosodásra építve	X		X				
2. Ágazati cél: Motivált és rugalmas humán erőforrás Hajdú-Bihar megyében			X		X	X	X
3. Ágazati cél: Hatékony klímavédelem és adaptáció a megyében		X	X	X			X
4. Ágazati cél: Korszerű infrastruktúra, digitális megoldások	X	X	X	X			X
5. Ágazati cél: Élhető és éltető települések	X	X	X	X	X	X	X
1. Területi cél: Debrecen és szoros településegysége			X	X	X	X	X
2. Területi cél: Dinamizálódó északnyugati kaputérség	X	X		X	X		X
3. Területi cél: Határmenti térségek és felzárkóztatásra váró peremtérség	X	X		X	X		X

1. táblázat: TOP Plusz intézkedések és megyei stratégiai és területi célok illeszkedésének vizsgálata (forrás: Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Konceptió és Program, TOP Plusz OP, saját szerkesztés)

A Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Program prioritásait és beavatkozásait és a Hajdú-Bihar Megyei Integrált Területi Program 2021-27 keretében megvalósításra kerülő TOP Plusz intézkedések és beavatkozási tématerületek kapcsolatrendszerét az alábbi táblázatok tartalmazzák:

Megyei prioritások	Megyei prioritásokhoz kapcsolódó TOP PLUSZ Operatív Program intézkedések
1. Fenntartható környezet	1.2. Településfejlesztés, települési szolgáltatások
	1.3. Fenntartható városfejlesztés
	3.1. Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)
2. Klímaadaptáció és klímavédelem a megyében	2.1. Klímabarát megye
	1.2. Településfejlesztés, települési szolgáltatások
	1.3. Fenntartható városfejlesztés
3. A megye gazdaságának komplex fejlesztése	1.1. Helyi gazdaságfejlesztés
	1.3. Fenntartható városfejlesztés
	3.1. Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)
4. Az elérhetőség fejlesztése Hajdú-Bihar megyében	1.1. Helyi gazdaságfejlesztés
	1.2. Településfejlesztés, települési szolgáltatások
	3.3. Helyi és térségi közszolgáltatások
	1.3. Fenntartható városfejlesztés
5. Rugalmasan alkalmazkodó intelligens társadalom	1.2. Településfejlesztés, települési szolgáltatások
	1.3. Fenntartható városfejlesztés
6. Egészséges és gondoskodó társadalom	1.2. Településfejlesztés, települési szolgáltatások
	3.3. Helyi és térségi közszolgáltatások
	1.3. Fenntartható városfejlesztés
	3.1. Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)
	3.2. Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)
7. Az innovatív gazdaságot támogató környezet fejlesztése Debrecenben és környékén	1.3. Fenntartható városfejlesztés
	2.1. Klímabarát megye
8. Élhető vidék- élhető települések	1.1. Helyi gazdaságfejlesztés
	1.2. Településfejlesztés, települési szolgáltatások

2. táblázat: Megyei prioritások és a TOP Plusz Operatív Program intézkedéseinek illeszkedése (forrás: TOP Plusz OP, Hajdú-Bihar megyei Területfejlesztési Stratégiai Program 2021-2027, saját szerkesztés)

Megyei prioritások beavatkozásai	TOP PLUSZ Operatív Program felhívásai
1.2. Komplex települési vízgazdálkodási rendszerek kialakítása	1.2.1. Élhető települések
1.5. A barnamezős területek környezeti kármentesítése	1.2.1. Élhető települések
1.6 Környezeti nevelés és szemléletformálás innovatív, interaktív eszközeinek kidolgozása és alkalmazása	3.1.3. Helyi humán fejlesztések
1.7 Természeti tőke fenntartható használata, zöldinfrastruktúra fejlesztések	1.2.1. Élhető települések
1.8 A körforgásos gazdaság felé történő átmenet erősítése, anyaghasználat csökkentése	1.2.1. Élhető települések

Megyei prioritások beavatkozásai	TOP PLUSZ Operatív Program felhívásai
2.1. Lakó és középületek energiahatékonyságának javítása	2.1.1. Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
2.4. Épületek energetikai fejlesztése során megújuló energia használat beépítése	2.1.1. Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
2.6. Települési és térségi energiaközösségek, energiaudvarok létrehozása	2.1.1. Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
2.8. A közúti közlekedés klímabarát fejlesztése	1.2.1. Élhető települések
2.9. Települési klímaadaptációs létesítmények kialakítása	1.2.1. Élhető települések
2.12. Klímaadaptív, többfunkciós területhasználat, rugalmas növényhasználat és tág tűrésű fajták alkalmazása	1.2.1. Élhető települések
3.1. Szállítványozási, logisztikai hálózatosodásban való aktív részvétel javítása	1.1.1. Helyi gazdaságfejlesztés
3.5. Ipari területek, kiemelten barnamezős területek fejlesztése	1.1.1. Helyi gazdaságfejlesztés
3.9. Helyi gazdasághoz kapcsolódó fejlesztések, rövid ellátási láncok erősítése	1.1.1. Helyi gazdaságfejlesztés
3.10. Szabadidőgazdaság fejlesztése: természeti és kulturális örökség fenntartható hasznosítása	1.1.3. Helyi és térségi turizmusfejlesztés
3.11. Kreatív és kulturális ipar erősítése	1.1.3. Helyi és térségi turizmusfejlesztés
3.13. A gazdaságfejlesztés szervezeti hatterének javítása	3.1.1. Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések
4.1. Települési és alsóbbrendű utak, kerékpárutak fejlesztése, alvóvárosok elérhetőségének javítása	1.2.3. Belterületi utak fejlesztése
4.2. Meglevő út- és vasúthálózat fenntartása és fejlesztése	1.1.2. 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése
4.5. Az intézmények és szolgáltatások digitális elérésének javítása	3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése
4.8. P+R parkolási rendszerek kialakítása	1.3.2. Fenntartható városfejlesztés
5.2. Munkaerőpiaci szereplők aktív együttműködési platformjának kialakítása, megerősítése	3.1.1. Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések
5.5. Oktatási intézmények infrastrukturális és digitális fejlesztése	3.3.4. Köznevelési infrastruktúra fejlesztése
5.6. A kulturális intézményrendszer fejlesztése, kreatív ifjúsági közösségi terek kialakítása	1.2.1. Élhető települések
6.1. Egészségügyi alapellátó-rendszer és önkormányzati járóbeteg ellátás intézményei szolgáltatásainak és infrastrukturális feltételeinek korszerűsítése	3.3.2. Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése
6.2. Egészségügyi ellátórendszerhez való hozzáférés egyenlőtlenségeinek mérséklése, digitális egészségügy erősítése	3.3.2. Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése
6.3. A védőnői szolgálat humán és eszközállományának fejlesztését, infrastrukturális és digitális megújítása	3.3.2. Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése
6.6. Lakosság egészségtudatosságának erősítése, komplex, újszerű szemléletformáló eszközök kidolgozása és alkalmazása	3.1.3. Helyi humán fejlesztések

Megyei prioritások beavatkozásai	TOP PLUSZ Operatív Program felhívásai
6.7. Települési sport- és szabadidős tevékenységek lehetőségeinek bővítése, sport-infrastruktúra kialakítása és fejlesztése	1.2.1. Élhető települések
6.8. A települési és járási szintű szolgáltatások kialakítása és egyéb szociális alapellátásokhoz kapcsolódó szolgáltatások infrastrukturális feltételeinek fejlesztése	1.2.2. Szociális célú városrehabilitáció (ERFA) 3.3.2. Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése
6.9. Idősügyi infrastruktúra fejlesztése	3.3.2. Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése
6.10. Egyéb szociális ellátások fejlesztése	3.3.2. Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése
6.11. Szociális bentlakásos intézmények és közösségi ellátások fejlesztése	3.3.2. Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése
6.12. Szociálisan rászoruló csoportok és személyek szemléletformálása, felzárkóztatása	3.1.2. Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)
6.13. Egyéni, családi és közösségi felelősség erősítése	3.1.3. Helyi humán fejlesztések
7.1. Dinamikus Cívisváros - Közlekedési hálózatok és infrastruktúra fejlesztése	1.3.2. Fenntartható városfejlesztés
7.2. Életminőség javítása Debrecenben - Vizgazdálkodás fejlesztés, kék gazdaság erősítése, közmű és energetikai fejlesztések, megújuló energia intenzív hasznosítása	1.3.2. Fenntartható városfejlesztés
7.3. Gazdaság- és innovációfejlesztés Debrecenben és környékén - ipari parkok, inkubátorházak fejlesztése	1.3.2. Fenntartható városfejlesztés
7.4. Oktatás és egészségügy fejlesztése Debrecenben és környékén	3.2.1. Fenntartható humán fejlesztések 3.3.3. Fenntartható humán infrastruktúra
7.5. Kulturális főváros Európában	1.3.2. Fenntartható városfejlesztés 3.2.1. Fenntartható humán fejlesztések
7.6. Debrecen (és térsége) turisztikai fejlesztései	1.3.2. Fenntartható városfejlesztés
7.7. Integrált településfejlesztés	1.3.1. Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása 1.3.2. Fenntartható városfejlesztés
8.2. Adaptív épületállomány és közjóléti zöldterület növelés	1.2.1. Élhető települések
8.3. Településközi kapcsolatok, város-vidék kapcsolatrendszer erősítése	1.2.1. Élhető települések
8.4. Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	1.2.1. Élhető települések
8.5. Okostelepülés megoldások alkalmazásának erősítése	1.2.1. Élhető települések
8.6. A természeti örökség hasznosítása az aktív és szelíd turizmus formáin keresztül	1.1.4. Aktív turizmus fejlesztése 1.2.1. Élhető települések

3. táblázat: Megyei prioritások beavatkozásainak és a TOP Plusz Operatív Program felhívásainak kapcsolata (forrás: Hajdú-Bihar megyei Területfejlesztési Program 2021-2027 Operatív Programrész, saját szerkesztés)

A megyei célok, illetve prioritások és TOP Plusz Operatív Program intézkedéseinek kapcsolatrendszere jól mutatja, hogy azok a TOP Plusz keretében támogatandó területekkel összhangban állnak. A megyei tervezési dokumentumokban valamennyi beavatkozási tématerület – összeségében a 67 db megyei beavatkozásból 47 esetében – beazonosítható. A TOP Plusz intézkedések elősegítik a megyei célrendszer elérését a települési önkormányzatok komplex fejlesztési lehetőségeinek biztosításával. A további fejlesztési elképzelések a további Operatív Programok, illetve hazai támogatási rendszerek fejlesztési területeibe illeszthetők.

Az Integrált Területi Program társadalmosítása online formában került közzétételre a hbmo.hu honlapon.

2. A megye külső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata

A) A megyehatáron átnyúló együttműködések:

Hajdú-Bihar megye, mint határmegye 4 magyarországi megyével, illetve 1 romániai megyével határos. Speciális helyzetéből adódóan a megyehatáron átnyúló együttműködések esetében szükséges vizsgálni a határon átnyúló együttműködések is. A kialakult speciális területi és társadalmi adottságokból adódóan Hajdú-Bihar megye regionális szinten is meghatározó szerepet tölt be.

A szomszédos megyék és nagyvárosok számára a Hajdú-Biharban zajló fejlesztések közül kiemelkedőek a gyorsforgalmi úthálózat megvalósított (M4 Berettyóújfalu-Nagykerekai gyorsforgalmi útszakasz), folyamatban lévő és tervezett fejlesztései (M47 Szeged-Debrecen gyorsforgalmi út), amelyeken keresztül a gazdasági-társadalmi kapcsolatok szervesülhetnek.

A megye természetközeli területein (Hortobágy, Bihar, Sárrét és a Nyírség) működő és tervezett turisztikai fejlesztések hatása a megyehatáron túlmutató jelentőséget mutat. Különösen fontos a Tiszató térsége felé mutató térszerkezeti kapcsolatok jelentősége (kerékpáros túra útvonal fejlesztése).

Az Észak-alföldi régió két másik megyeszékhelye közül Nyíregyháza felé nagyon szoros közlekedési-funkcionális együttműködés alakult ki. A felsőoktatás jövőbeni fejlődési trendjét tekintve ebben a szférában is további kooperáció várható. Ehhez hasonló lépések fognak megvalósulni hamarosan Szolnok irányában is, amelyeket az M4-es autópálya folyamatban lévő fejlesztései tovább erősítenek.

A megyeszékhely és a határ túloldalán fekvő Nagyvárad együttműködése régi hagyományokkal rendelkezik. A megyében tervezett fejlesztések közül szinte valamennyi (iparfejlesztés, vasútfejlesztés, úthálózat, repülőtér, felsőoktatás) jelentős hatással lesz Bihar megye székhelyének a fejlődésére is. A két város és várostérség egyre szervezettebb és szinergikus fejlődésével igazi Eurometropolis-t alkot a régióban.

A megyében lévő települési önkormányzatok egyéni településfejlesztési célkitűzéseinek a megvalósításához a megyei koncepció valamennyi szférában hozzájárul, ugyanakkor emellett a településhatáron túlmutató programok és projektek támogatásával magasabb dimenzióba is helyezi azokat.

Az utóbbi évben kialakításra került egy új típusú regionális együttműködési forma, amely országhatáron átnyúlóan földrajzilag is kapcsolódó területeket kíván együttesen fejleszteni.

Magyarország Kormánya elfogadta 1073/2020. (III. 5.) Korm. határozatával a „Creative Region” – Határtalan fejlődés Északkelet-Magyarország – gazdasági együttműködésben érintett, a fejlesztéshez csatlakozó határon túli területek bevonásával megvalósuló – nemzeti, gazdasági és kulturális övezetének fejlesztési tervéről szóló programot, valamint az 1566/2020. (IX. 4.) és 1570/2020 (IX. 4.) Korm. határozatokat, melyek alapján az „Északkelet-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna” Hajdú-Bihar megye, Heves megye, Jász-Nagykun-Szolnok megye, Borsod-Abaúj- Zemplén megye, Nógrád megye és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye közigazgatási területét foglalja magában, amelyre vonatkozóan nemzeti, gazdasági, kulturális övezetre vonatkozó fejlesztési tervet készít, melyhez a határon túli területek is csatlakoznak.

Az Északkelet-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna a következő közös stratégiai célrendszer kialakítását tervezi:

1. Gazdasági versenyképesség növelése – gazdaságfejlesztés a Zóna húzóágazataira építve
2. Társadalmi innováció fejlesztése – élhető és megtartó Zóna kialakítása
3. Területi infrastruktúra fejlesztése - gazdasági és környezeti kohézió fenntartható, elérhető és biztonságos településhálózat

A Zóna szintű célkitűzések több ponton is illeszkednek a TOP Plusz Operatív Program keretében támogatható tevékenységekhez. A kapcsolatrendszer tovább erősítését szolgálják a közös irányvonal mentén történő fejlesztések mellett a több megyét érintő közös fejlesztési elképzelések megvalósításai, amelyek kidolgozás alatt állnak.

B) A megye országhatáron átnyúló együttműködései:

Hajdú-Bihar megye országhatáron átnyúló együttműködéseit tekintve az Északkelet-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zónán kívül is kiemelten fontos partnerként tekint a romániai Bihar megyére. Az Interreg V-A Program keretében a Románia-Magyarország (ROHU) konstrukciót tekintve számos közös fejlesztés valósult/valósul meg a 2007-2013-as, illetve a 2014-2020-as programozási időszakokban. Hajdú-Bihar megyében összesen 30 db Interreg Románia – Magyarország konstrukcióból finanszírozott projekt valósult vagy valósul meg jelenleg is, amelyből 16 projekt esetében a megye települési önkormányzatai a kedvezményezettek, továbbá 14 esetben megyei szervezetek jelentik a kedvezményezettek körét. Az Interreg V-A Program változatos finanszírozási lehetőségeket nyújt, közvetlenül támogatva a határon átnyúló hatással rendelkező projekteket, elősegítve a határmenti régió együttműködésén alapuló homogén és összehangolt fejlődést, melynek végső célja, hogy e régiót versenyképesebbé és vonzóbbá tegye a mindennapi és üzleti élet, valamint a turizmus terén.

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat nemzetközi kapcsolatai:

A Hajdú-Bihar megyei együttműködések körének kiszélesítését szolgálja a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat nemzetközi kapcsolatainak további fejlesztése. A megyei önkormányzat szervezeti struktúrája világosan érzékelteti, hogy az intézmény kiemelten kezeli a nemzetközi együttműködésekben rejlő lehetőségek kiaknázását: a Fejlesztési, Tervezési és Stratégiai Osztály keretein belül működő Nemzetközi Csoport munkatársai hivatottak a megye nemzetközi szakmai kapcsolatainak, partnerségének bővítését, a nemzetközi tapasztalatcserén alapuló szakmai kapacitások erősítését elősegíteni. Ennek keretében 11 nemzetközi, kiemelten interregionális és transznacionális pályázat megvalósításában vesz vagy vett részt, amelyek számos megyei stratégiai fejlesztési iránnyal és célkitűzéssel összhangban biztosítják a naprakész tudástőke és európai gyakorlati megoldások megismerését, megyei kontextusba történő átültetését, továbbá a projektek széleskörű partnerségi hálózatának kiépítését. A nemzetközi jó gyakorlatok érintenek több megyei fejlesztési célkitűzéshez kapcsolódó területet (pl.: gyógyhelyek fejlesztése, zöldutak kialakítása, társadalmi vállalkozások támogatása, stb.). A jó gyakorlatok és naprakész tudástőke figyelembevétele elősegítheti a TOP Plusz

keretében támogatható tevékenységek fenntarthatóbb, hatékonyabb és innovatívabb szemléletű megvalósítását.

C) Ágazati kapcsolódások, illeszkedés az egyéb hazai stratégiákhoz:

Az ágazati kapcsolatok vizsgálata is elengedhetetlen része a megye külső kapcsolatrendszer vizsgálatának. Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióval történő kapcsolódás vizsgálata alapján megállapítható, hogy a megyei célrendszer ágazati területekhez való illeszkedése megfelelő.

Hajdú-Bihar megye jövőképe jól illeszkedik az OFTK célrendszeréhez, különösképpen a gazdasági fejlődéshez és a fenntarthatóság elveinek teljesüléséhez.

Az OFTK összesen 4 átfogó célt és 12 specifikus célt fogalmaz meg, 7 szakpolitikában érvényesítendő és 5 területi célt. Hajdú-Bihar megye koncepciója pedig 3 átfogó célt, 5 ágazati stratégiai és 3 területi stratégiai célt fogalmaz meg. A célok egymással koherenciában, de eltérő mértékben kapcsolódnak egymáshoz. Az OFTK megyei átfogó, illetve stratégiai célokhoz való illeszkedését a következő táblázatok szemléltetik:

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió átfogó céljai	Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Konceptió átfogó céljai		
	Átfogó cél 1 Dinamikus és modern gazdaságú Hajdú-Bihar megye	Átfogó cél 2 Alkalmazkodó és egészséges társadalom, erős közösségek	Átfogó cél 3 Természet és ember összhangja Hajdú-Bihar megyében
Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés	XX	X	-
Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom	-	XX	X
Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme	-	XX	XX
Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet	-	-	XX

XX: erős kapcsolat, X: közepes kapcsolat, - : kapcsolat hiánya

**4. táblázat: OFTK és HBM Konceptió átfogó céljainak kapcsolata
(forrás: OFTK, Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Konceptió, saját szerkesztés)**

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió szakpolitikákban érvényesítendő specifikus céljai	Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Konceptió stratégiai ágazati és stratégiai területi céljai							
	Stratégiai ágazati cél 1: Versenyképes gazdaság innovatív megoldásokra és hálózatosodásra építve	Stratégiai ágazati cél 2: Motivált és rugalmas humán erőforrás Hajdú-Bihar megyében	Stratégiai ágazati cél 3: Hatékony klímavédelem és adaptáció a megyében	Stratégiai ágazati cél 4: Korszerű infrastruktúra, digitális megoldások	Stratégiai ágazati cél 5: Élhető és éltető települések	Stratégiai területi cél 1: Debrecen és szoros településegysége	Stratégiai területi cél 2: Dinamizálódó észak-nyugati kaputérség	Stratégiai területi cél 3: Határmenti térségek és felzárkóztatásra váró peremtérség
Szakpolitikai specifikus cél 1: Versenyképes, innovatív gazdaság	XX	X	-	X	X	XX	X	X
Szakpolitikai specifikus cél 2: Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	-	X	X	X	X	XX	-	-
Szakpolitikai specifikus cél 3: Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése	X	X	X	-	XX	X	XX	XX
Szakpolitikai specifikus cél 3: Kreatív tudástársadalom, piacépítő készségek, K+F+I	XX	XX	-	X	-	XX	X	X
Szakpolitikai specifikus cél 4: Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom	X	X	-	-	-	X	X	X
Szakpolitikai specifikus cél 5: Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	-	-	-	X	-	-	-	-
Szakpolitikai specifikus cél 6: Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme	-	-	XX	X	X	X	X	X

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió területi specifikus céljai	Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Konceptió stratégiai ágazati és stratégiai területi céljai							
	Stratégiai ágazati cél 1: Versenyképes gazdaság innovatív megoldásokra és hálózatosodásra építve	Stratégiai ágazati cél 2: Motivált és rugalmas humán erőforrás Hajdú-Bihar megyében	Stratégiai ágazati cél 3: Hatékony klímavédelem és adaptáció a megyében	Stratégiai ágazati cél 4: Korszerű infrastruktúra, digitális megoldások	Stratégiai ágazati cél 5: Élhető és életető települések	Stratégiai területi cél 1: Debrecen és szoros településeggyüttese	Stratégiai területi cél 2: Dinamizálódó észak-nyugati kaputárság	Stratégiai területi cél 3: Határmenti térségek és felzárkóztatásra váró peremtárság
Területi specifikus cél 1: Az ország makro-regionális szerepének erősítése	XX	X	-	XX	-	XX	X	X
Területi specifikus cél 2: A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	-	-	-	XX	X	X	-	-
Területi specifikus cél 3: Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése	XX	X	X	XX	XX	X	XX	XX
Területi specifikus cél 4: Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	X	-	XX	-	X	X	X	X
Területi specifikus cél 5: Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése	XX	XX	-	X	XX	XX	XX	XX
Területi specifikus cél 6: Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása	X	-	-	XX	X	XX	X	X

XX: erős kapcsolat, X: közepes kapcsolat, -: kapcsolat hiánya

5. táblázat: Az OFTK specifikus céljainak és Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Konceptió stratégiai céljainak kapcsolata (forrás: OFTK, Hajdú-Bihar Megyei Fejlesztési Konceptió, saját szerkesztés)

Az OFTK specifikus és Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Konceptiójának stratégiai célrendszere között a legnagyobb fokú kapcsolódás az elmaradott, főként vidéki térségek felzárkóztatási törekvéseiben érhető tetten. Hajdú-Bihar megye gazdaságát tekintve ugyanis nagymértékű centralizáció figyelhető meg, Debrecen révén. Az élhető és éltető település célkitűzés teljesülés érdekében kiemelt fontosságú az elmaradott térségek tervszerű társadalmi-gazdasági élénkítése. Csekély mértékű kapcsolódás a két célrendszer között főként az állami szintű célok tekintetében figyelhető meg, ugyanakkor kihangsúlyozandó, hogy legalább közepes erősség minden paraméternél azonosítható. A fent ismertetett alapján elmondható, hogy a megyei átfogó célok és stratégiai célok az OFTK-val összhangban állnak.

Ágazati program	Illeszkedés az ágazati programokhoz
Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz	Jelentős figyelmet érdemel az ágazati programban leírtak közül Hajdú-Bihar megye tekintetében is a települési zöld és kék infrastruktúra fejlesztés, valamint az energiahatékonyság szem előtt tartása, amely a TOP Plusz programmal összhangban jelentős fejlesztési lehetőségeket biztosít.
Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz	A GINOP Plusz program kiemelt figyelmet fordít a megkezdett fejlesztések folytatására a vállalkozások tekintetében, amelyek a TOP Plusz forrásokkal kiegészülve a vállalkozói szféra számára kijelöli és biztosítja a fejlődéshez szükséges forrásokat. Kiemelt jelentőségű a foglalkoztatási paktum esetén megkezdett folyamatok továbbvitele az előttünk álló időszakban is.
Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz	Megyénk közlekedése az elmúlt években nagy fejlődésen ment át, amelyek javították a megye küldő és belső közlekedési hálózatát és az elérés javítását, azonban jelentős figyelmet kell fordítani ennek folytatására is. Szükséges a meglévő és tervezett gyorsforgalmi utak elérhetőségének javítása mind közösségi, mind pedig gazdasági szempontból. A megye belső közlekedésének javítása a munkaerő mobilitását segíti elő, amely a térségi elérhetőséget biztosító utak korszerűsítését igényli. Ezzel a térszervező erővel bíró járásközpontok erősítése is megvalósul.
Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz	A 2021-2027-es időszak feladatai között továbbra is szerepel a humánszolgáltatások fejlesztése és a hátrányos helyzetű lakosság felzárkóztatásának elősegítése, amelyhez az ITP 2021-2027 intézkedései is kapcsolódnak.
Digitális Megújulás Operatív Program Plusz	A fejlődés fontos része olyan működési környezet megteremtése, amelynek kialakítása követi a kor, a technológia és a gazdasági-társadalmi igények változását. Ezen megoldások alkalmazhatósága az ITP 2021-27 esetében is releváns.

6. táblázat: Ágazati programokhoz való kapcsolódások bemutatása

(forrás KEHOP Plusz, GINOP Plusz, IKOP Plusz illetve EFOP Plusz OP tervezetek, saját szerkesztés)

Az ágazati stratégiákkal kapcsolatos részletes összefüggéseket a „Hajdú-Bihar megye területfejlesztési koncepcióját megalapozó feltáró-értékelő vizsgálat” és a „Hajdú-Bihar Megye Területfejlesztési Koncepciója” dokumentumok tartalmazzák. Az ITP 2021-2027 keretében megvalósítandó konstrukciók értékelése és végrehajtása során az országos ágazati stratégiák iránymutatásai, céljai kiemelt jelentőségű szempontok.

3. A megye belső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata

A 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerint a megyében 4 olyan járás van, mely komplex programmal fejlesztendő: a Nyíradonyi-, a Derecskei-, Püspökladányi- és a Berettyóújfalui járás. Ezen járásokban a fejlesztések egyszerre kell, hogy koncentráljanak a versenyképes technológia elemeinek befogadására képes közeg kialakítására és az alapvető készségek fejlesztésére. Ennek megfelelően az egyes beavatkozások tervezésekor és a fejlesztések megvalósításakor különös figyelmet kell fordítani az elmaradott térségek felzárkóztatására, s a megye többi területén beindult folyamatokhoz való kapcsolódásra. A földrajzi célterületeknél a komplex programmal fejlesztendő járások közül Nyíradonyi járás települései a Ligetalja-Érmellék térségének részét képezik, a Derecskei járás települései három földrajzi célterületen (Déli agglomerációs térség, a Ligetalja-Érmellék, illetve a Bihari térség) találhatóak. A Berettyóújfalui járás települései a Bihari térséget, míg a Püspökladányi járás települései a Sárreti térséget alkotják. A komplex programmal fejlesztendő járások célzott kezelése az 5. fejezetben kerül bemutatásra.

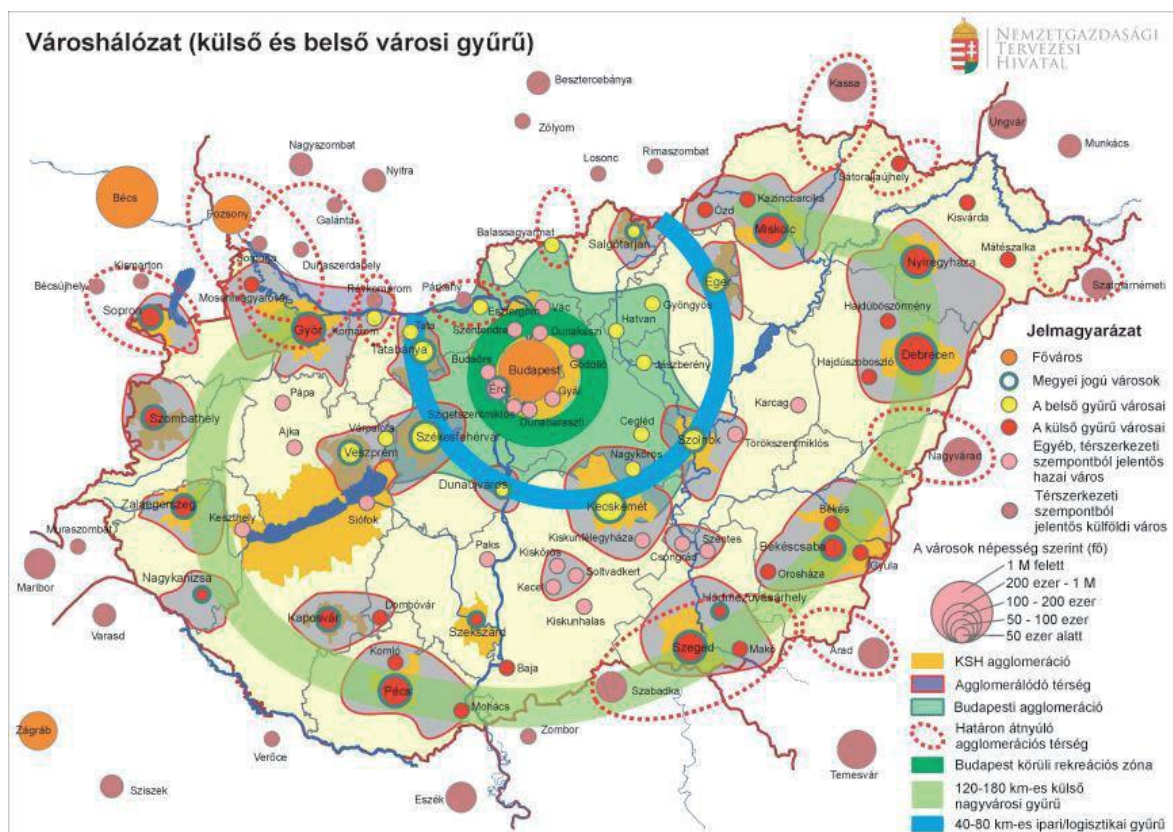
A Földrajzi célterületek kijelölésének logikája

1/2014. (I. 3.) OGY határozat - a Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióban szereplő A város- és várostérség fejlesztési prioritásai és szempontjai rész szerint az ország fenntarthatóságának biztosításában játszott szerepük mellett a városok felelőssége óriási az ország gazdasági növekedésében és területi fejlődésében is. Várostérségeinknek kiemelkedően hozzá kell járulniuk az ország gazdasági növekedéséhez.

A fenntartható, integrált város- és vidék kapcsolathoz fenntartható és kompakt városszerkezet kialakítása is beletartozik. A kompakt városszerkezet jellemzői:

- A többközpontúság kiépítése nagytérségi, és városszerkezeti szinten egyaránt.
- Intenzív együttműködés elősegítése a szereplők között, hogy mérséklődjenek a közlekedési távolságok, és így korlátozódjon az urbanizált területek terjeszkedése a hatékony energia felhasználás szerint.
- Fenntartható mobilitási viszonyok megteremtése a városon belüli és város körüli utazási szükséglet mérséklése érdekében, a munkahelyek, lakóövezetek, szolgáltatási és közlekedési hálózatok elhelyezkedésének optimalizálása.
- A közlekedés racionalizálása és a fenntarthatóságának biztosítása, a környezetbarát alternatív közlekedési eszközök fejlesztése (vasút, elővárosi vasút, kerékpárutak, ahol lehet vízi közlekedés és ezek kombinációi).

Az OFTK-ban szereplő Városhálózat (39. ábra) külső, belső városi gyűrűket bemutató térkép szerint Debrecen Budapesthez viszonyítva a 120-180 km-es külső nagyvárosi gyűrűben található, körülötte pedig a KSH adatai alapján egy agglomeráció található, melyek települései szoros kapcsolatban állnak a megyeszékhellyel.

3. ábra: Országos városhálózat (külső és belső városi gyűrű) (forrás OFTK 39. ábra)

Hajdú-Bihar megye városhálózatából kiemelkedik a megyeszékhely. A megye városainak lakosságszámát tekintve Debrecen lakónépessége (199 856 fő) többszöröse a sorban következő városának, Hajdúböszörménynek (30 543 fő) is. Debrecen esetében az önálló célterületként való kiemelést indokolja az, hogy Debrecen Magyarország egyik kiemelkedő gazdasági potenciállal rendelkező városa, a tudás és az innováció hazai központja. Oktatási, gazdasági, kulturális teljesítménye alapján dinamikusan fejlődő, országhatárokon átívelő kapcsolatokkal rendelkező megyeszékhely, többszintű régióközponti funkciókat ellátó európai középváros, dinamizálódó régióközpont, továbbá az MTrT szerint regionális térszervező központ.

Hajdú-Bihar Megye Területfejlesztési Konceptiója dokumentum 2.6 fejezete tárgyalja Hajdú-Bihar megye 2021-2027-es időszakra vonatkozó fejlesztésének stratégiai céljait, amelyek két szinten – Ágazati és Területi célok – kerültek meghatározásra.

A Területi Célok szintjén a megye településeinek környezeti, társadalmi-gazdasági helyzete és adottságai alapján három jól elkülöníthető területi sajátosságokkal és fejlesztési igényekkel jellemezhető egység írható le a megye területén. A meghatározás másik fontos alapja a kedvezményezett járások

besorolásáról szóló 290/2014. (XI.26.) Kormány rendelet volt. Ezek alapján három területi cél került lehatárolásra, amely, mint a koncepcióban is említésre került tovább bontható.

A Koncepció által lehatárolt három terület:

- Debrecen és szoros településegysége (Stratégiai területi cél 1 (T1)),
- Dinamizálódó észak-nyugati kaputárság (Stratégiai területi cél 2 (T2)),
- Határmenti térségek és felzárkóztatásra váró peremtárság (Stratégiai területi cél 3 (T3)).

A T1 célterület kijelölése esetében a települések alábbi statisztikai mutatóit vizsgáltuk meg:

- Vándorlási egyenleg az előző népszámlálás óta (2011),
- A megyeszékhely elérési ideje közúton a leggyorsabb úton (2019),
- Más településre, külföldre ingázó és változó településen dolgozó foglalkoztatottak összesen (lakóhely szerint 2011),
- Az ingázó népesség aránya az állandó népességhez viszonyítva.

A fent nevezett statisztikai adatokat a KSH és a TeIR rendszerek adatbázisa szolgáltatja. Minden esetben a legfrissebb, rendelkezésre álló adatokkal dolgoztunk.

Meghatároztuk, hogy mely települések jellemezhetők a megyeszékhelyhez képest legfeljebb 25 perces közúti elérhetőségi idővel, továbbá vizsgáltuk, hogy a legutóbbi népszámlálás adatai alapján az eljárók aránya a teljes népességből nagyobb legyen, mint 8% vagy több mint 1000 fő (ez jelzi a központtal való erőteljes kapcsolatot), illetve a vándorlási különbözet pozitív legyen.

Debrecen és a városhoz legszorosabban kapcsolódó települések jelentik a megye magterületét, amely a megyeszékhely tudás- és technológiagazdag gazdaságára és sokoldalú szolgáltatási szerepére alapozva a megyénél jóval nagyobb területi egység központjaként működik.

Debrecen és környékének fejlesztése (figyelemmel a megye többi településének érdekeire is) az egész megye fejlesztésének kulcsa lehet.

A fenti szempontok együttes figyelembevétele alapján kijelölésre került a Debrecen agglomerációját képező települések sora, amelyek két irányból, Északról és Délről ölelik körül a várost, vagyis ezek a **megyeszékhely szoros településegységei (Stratégiai területi cél 1 (T1)):**

- o **Északi agglomerációs térség**
- o **Déli agglomerációs térség**

A megyeszékhelytől távolodva a megye észak-nyugati, illetve nyugati területein található térségekbe szerveződő települések vonatkozásában a kulturális adottságokat, továbbá a fejlődésük jövőbeni útját figyelembe véve kerültek kialakításra erős, térszervező erővel bíró települések körül a további célterületek. Ennek kijelölésében tekintettel voltunk a 290/2014. (XI. 26.) Korm.rendelet szerint – kedvezményezett járássok lehatárolására, amely területek Hajdú-Bihar megye tekintetében kapu szerepet töltenek be, mint Dinamizálódó észak-nyugati kaputárság (Stratégiai területi cél 2 (T2):

- **Erősödő északnyugati kapu térsége:** A két szomszédos megyeszékhely (Nyíregyháza és Miskolc), illetve az országos jelentőségű M35/M3 útvonalak közelségét kiaknázva a meglévő adottságokra (mezőgazdaság, élelmiszeripar, energiatermelés, turizmus) alapozva a térség Hajdú-Bihar megye egyre inkább dinamizálódó területi egységévé válik.

- **Helyi természeti és kulturális potenciálra alapozott fejlesztések térsége:** A Hortobágy és a Tisza vonzásában elterülő térség települései a természeti és kulturális értékek megőrzésével, illetve fenntartható hasznosításával jelentős fejlesztések színterei lehetnek a helyi mezőgazdasági, élelmiszeripari és kézműipari termékek előállítására, illetve a szelíd és aktív turizmus területén.

A Stratégiai területi cél 3 (T3) közé tartozó települések esetében fontos szempont volt, hogy Hajdú-Bihar megye esetében különösen a hátrányos helyzetű vidéki kistelepülések tekintetében megoldandó problémát jelent az előregedés és az elvándorlás mértékének növekedése, valamint az elszegényedés. A megnevezett tendencia a megyében legjelentősebben a határmenti térségben van jelen. Fontos cél ezeknek a folyamatoknak a kezelése, olyan biztonságos, gazdaságilag életképes és élhető környezet fenntartása, amely megőrzi a megye e területeinek értékeit. Ezen területeket elsősorban a 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerinti komplex programmal fejlesztendő járások jelentik, melyek területileg jól elkülöníthetők (a megye déli és keleti határmenti térségei). Ezen térségek fejlesztésére kiemelt figyelmet szükséges fordítani.

A térség, a fejlesztéseket megalapozó természeti, kulturális adottságok és a földrajzi fekvés alapján szintén három térségre osztható, úgymint:

- **Ligetajja-Érmellék térsége:** A Debreceni agglomerációs gyűrű árnyékában, de annak kedvező hatásait (közeli munkahely és szolgáltatások) és a határmenti fekvés miatt erősödő transzferszerepet egyre inkább kihasználni képes terület, mely az M4 autópálya országhatárig megépült szakaszától északra helyezkedik el. A természeti adottságok jó alapot teremtenek a helyi gazdaság erősítésére.
- **Bihari térség:** A térség a megépített M4 autópálya szakasztól délre fekszik, határmenti fekvés miatt felerősödő transzfer szerepe és helyi gazdaság szerepének felértékelődése erősíti az itt élők identitását, amely az egyébként számos társadalmi-gazdasági problémával küzdő térségben hozzájárul a népességmegtartó erő növekedéséhez.
- **Sárréti térség:** A Sárrét térsége, - melynek keleti határa a Berettyó folyó, Keleti- főcsatorna, - ahol 3 város mellett több közepes és kis lélekszámú község egészséges viszonya figyelhető meg, a térszerkezeti tengely erősödése (M4, vasútvonalak) lehet a leszakadás megakadályozásának záloga.

Az ITP 2021-27 a programozási időszakban hozzá kell, hogy járuljon a tagállam új ERFA rendelet 11. cikkely szerinti kötelezettségének teljesítéséhez. Ennek értelmében a megyei önkormányzat a városi jogállású települései részére allokálhat stratégiai forráskeretet az új ERFA rendelet 11. és az új CPR rendelet 23. cikkelyével összhangban. A fenntartható városfejlesztési eszközt megvalósító városokra/várostérségekre a megyék esetében a megyei önkormányzat tesz javaslatot.

Az ország valamennyi megyéjében a TOP Plusz programozással párhuzamosan zajló megyei területfejlesztési koncepciók és programok helyzetfeltárása alapján a megyei tervezésben az alábbi fókuszok érvényesülnek:

1. megyeszékhelyek / megyei jogú városok,
2. fejlődési tengelyek,
3. további alközpontok.

A megyei tervezésben kivétel nélkül elsődleges figyelem irányul a megye területén található

nagyvárosokra, megyei jogú városokra, amelyek az ország városhálózatának gerincét képezik. Habár ezek a legjobban pozícionált települések, a megye területén elsődleges közvetítői a fejlődést érintő új jelenségeknek, mégis továbbra is szükséges ezeket a városokat térszervező szerepkörükben megerősíteni, hiszen környezetükhöz képest ugyan jobb pozícióban vannak, egymáshoz viszonyított fejlettségük azonban relatív. Így kevésbé fejlett térségekben a megyeszékhely / megyei jogú város támogatása indokolt. Hajdú-Bihar Megye az IH által engedélyezett városkijelölési módok közül az egyfókuszú városkijelölést alkalmazza.

A megyei városhálózatból kiemelkedik Debrecen, mint regionális térszervező központ, mind a lakosság nagyságát tekintve, mind gazdasági, társadalmi, kulturális, oktatási értelemben és egészségügyi ellátások igénybevételének lehetősége szempontjából is. A megye jogú város ezáltal más területi kategóriába tartozik, így az ERFA 11. cikk alapján a kiemelt városok körében kizárólag a megyeszékhely város található.

4. Az ITP 2021-27 fejlesztési célterületeinek kijelölése - A megyei forrásfelhasználási módok

A megyei forrásfelhasználási módokhoz kapcsolódó megyében beazonosítható hiányok a következők:

TOP Plusz intézkedések és beavatkozási tématerületek		A megyében azonosítható hiányok
Versenyképes megye		
1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	1.1.1. Helyi gazdaságfejlesztés	Gazdasági szempontból meghatározóak a járásközpontok, illetve egyéb olyan települések, ahol fokozott igény jelentkezik az ipari, gazdasági infrastruktúra fejlesztésére, bővítésére.
	1.1.2. 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	A fejlesztendő 4 és 5 számjegyű utak körének kijelölése elsősorban a Magyar Közút Nonprofit Zrt. és a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. hatáskörébe tartozik. Elsődleges szempont az autópályák, a főútvonalak, a megyeszékhely, a járásközpontok és a határátkelők jobb elérhetőségének biztosítása, valamint a periférikus elhelyezkedésű térségek izoláltságának csökkentése.
	1.1.3. Helyi és térségi turizmusfejlesztés	A megyében jellemző az aktív és szelíd turizmusra épülő, hálózatosodást elősegítő természeti és kulturális hasznosítási igény. A területi szerelő célja, hogy az ilyen típusú fejlesztések koncentráltan valósuljanak meg.
	1.1.4. Aktív turizmus fejlesztése	A megyében különösen jellemző a természeti örökség, táji és környezeti értékek, flóra és fauna fenntartható, egyben felelős gazdasági és társadalmi hasznosítását, az aktív turizmust célzó fejlesztési megközelítés. A területi szereplő célja, hogy az ilyen típusú fejlesztések koncentráltan valósuljanak meg.

TOP Plusz intézkedések és beavatkozási tématerületek		A megyében azonosítható hiányok
1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások	1.2.1. Élhető települések	Az élhető települések felhívás komplex, többféle támogatható tevékenységet tartalmaz, mely a településeken vagy adott térségekben tapasztalható szolgáltatás hiányok felszámolását célozza. A megye teljes területe a felhívás célterülete.
	1.2.2. Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	A szociális városrehabilitációs felhívás célterülete a városi jogállású települések, melyek területén a KSH kimutatása alapján szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek találhatók. Jellemzően ezekben a városrészekben koncentrálódik a hátrányos helyzetű lakosság, ami együtt jár a lakhatási, szociális, egészségügyi, foglalkoztatási és egyéb kapcsolódó problémák területi koncentrációjával – ezek a problémák integrált megoldásokat igényelnek, valamint előfeltételezik az érintett szervezetek összefogását és a helyi lakosság intenzív bevonását.
	1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	A belterületi utak fejlesztése a megye teljes területén szükségletként merül fel.
1.3 Fenntartható városfejlesztés	1.3. Fenntartható városfejlesztés	Debrecen MJV a megye gazdasági, oktatási, foglalkoztatási, kulturális, közigazgatási és közszolgáltatási központja, így a fejlesztése húzó hatással van a megye további településeire. A fenntartható városfejlesztés keretében az integrált településfejlesztési stratégiában meghatározott fejlesztések valósulhatnak meg.
Klímabarát megye		
2.1 Klímabarát megye	2.1.1. Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	A megye teljes területén jellemzőek olyan települések, ahol az önkormányzati tulajdonú épületek energiahatékonysága nem megfelelő. Az energetikai korszerűsítési fejlesztések jellemzően a külső határoló szerkezetek szigetelését, a külső nyílászárók cseréjét, az energetikai gépészet korszerűsítését, illetve a megújuló energiákra való átállást foglalja magába.
	2.1.2. Fenntartható energiahatékonyság	A fenntartható energiahatékonyság keretében az integrált településfejlesztési stratégiában meghatározott fejlesztések energetikai elemei valósulhatnak meg.
Gondoskodó megye		
3.1 Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.1.1. Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	Hajdú-Bihar megyét foglalkoztatási szempontból kettősség jellemzi, mert egyszerre tapasztalható a munkaerőhiány (bizonyos ágazatokban, illetve szakmákban) és a munkanélküliség (elsősorban az alacsony végzettséggel és/vagy nem keresett szakképesítéssel rendelkezők, a pályakezdők és az idősek körében). A munkaerőpiaci kereslet és kínálat összhangjának megteremtése megyei szintű koordinációval valósítható meg a leghatékonyabban.
	3.1.2. Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)	A szociális városrehabilitációs felhívás célterülete a városi jogállású települések, melyek területén a KSH kimutatása alapján szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek találhatók. Jellemzően ezekben a városrészekben koncentrálódik a hátrányos helyzetű lakosság, ami együtt jár a lakhatási, szociális, egészségügyi, foglalkoztatási és

TOP Plusz intézkedések és beavatkozási tématerületek		A megyében azonosítható hiányok
		egyéb kapcsolódó problémák területi koncentrációjával – ezek a problémák integrált megoldásokat igényelnek, valamint előfeltételezik az érintett szervezetek összefogását és a helyi lakosság intenzív bevonását.
	3.1.3. Helyi humán fejlesztések	Közösségfejlesztési, sport, szemléletformáló és egyéb programok megvalósítására a megye teljes területén igény jelentkezik, ezzel erősíthető a társadalmi kohézió, javítható a népesség egészségi állapota és megtörténhet a lakosság érzékenyítése olyan sarkalatos témák iránt, amelyek a megye esetében kiemelten fontosak (pl. klímaadaptáció, helyi értékek megőrzése, generációk közötti megértés, stb.)
3.2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	3.2.1. Fenntartható humán fejlesztések	Debrecen MJV a megye gazdasági, oktatási, foglalkoztatási, kulturális, közigazgatási és közszolgáltatási központja, így a fejlesztése húzó hatással van a megye további településeire. A fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei) keretében az integrált településfejlesztési stratégiában meghatározott fejlesztések soft elemei valósulhatnak meg.
3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)	3.3.1. Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	A megye teljes területén található olyan települések, amelyek esetében infrastrukturális vagy kapacitásbeli hiányosságok jelentkeznek a bölcsődei, óvodai ellátás vagy a köznevelés terén. A cél minden esetben az érintett közszolgáltatás minőségének emelése és a hozzáférhetőség biztosítása.
	3.3.2. Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	A megye területén található olyan települések, amelyek esetében infrastrukturális vagy kapacitásbeli hiányosságok jelentkeznek az egészségügyi alap- és szakrendelés vagy a szociális alapszolgáltatások terén. A cél minden esetben az érintett közszolgáltatás minőségének emelése és a hozzáférhetőség biztosítása.
	3.3.3 Fenntartható humán infrastruktúra	Debrecen MJV a megye gazdasági, oktatási, foglalkoztatási, kulturális, közigazgatási és közszolgáltatási központja, így a fejlesztése húzó hatással van a megye további településeire. A fenntartható városfejlesztés keretében az integrált településfejlesztési stratégiában meghatározott fejlesztések közül a gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra, a köznevelési, az egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztései valósulhatnak meg.
	3.3.4. Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	A megyei köznevelési infrastrukturális fejlesztések kiemelt célja a megye teljes területén, hogy a köznevelési feladatellátáshoz való hozzáférést biztosítva legyenek meg az intézményekben a jelen kor elvárásainak megfelelő infrastrukturális feltételek.

7. táblázat: A TOP Plusz Operatív Program beavatkozási tématerületei és a megyében azonosítható hiányok (forrás: saját szerkesztés)

A Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Konceptióban, illetve Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Programban meghatározott stratégiai célterületek tovább bontásával alakultak ki a Hajdú-Bihar megye által megkülönböztetett fejlesztési célterületek, amelyeknek részletes leírása jelen dokumentum 3.

fejezetben került megfogalmazásra. A kialakításra került forrásfelhasználási módok a következő fejlesztési célterületek meghatározása mentén történtek:

1) Fenntartható városfejlesztés (I. Forrásfelhasználási mód):

Az ERFA 11. cikk alapján kiemelt város Hajdú-Bihar megye esetében Debrecen, mint a megye legkiemelkedőbb mutatószámokkal rendelkező települése, amely régiós központi szerepet is betölt. Debrecen Magyarország egyik kiemelkedő gazdasági potenciállal rendelkező városa, a tudás és az innováció hazai központja. Oktatási, gazdasági, kulturális teljesítménye alapján dinamikusan fejlődő, országhatáron átívelő kapcsolatokkal rendelkező megyeszékhely, többszintű régióközponti funkciókat ellátó európai középváros. Az ország második, az Alföld legnagyobb városa, már évtizedek óta kiemelkedő urbánus hatásait az egész régióra kiterjesztő, vitathatatlan erejű regionális központ, amelynek fejlődése kulcsfontosságú a megye fejlesztését illetően.

További városok kijelölésére nem került sor, mivel Hajdú-Bihar megye további városi jogállású települései valamennyi mutatószámában jelentősen elmaradnak Debrecenhez képest, illetve lényegesen kevesebb a lakosság szám és így más települési méretkategóriába tartoznak. A megye sajátos településszerkezetéből és társadalmi, illetve gazdasági viszonyaiból adódóan Debrecen és agglomerációjának együtt-támogatásának lehetősége elvetésre került, helyette az agglomerációs terület két külön földrajzi célterületként jelenik meg.

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat, illetve Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata többkörös egyeztetéseket folytatott a Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Konzultációs Fórum keretein belül, amelynek keretében a Területfejlesztési dokumentumok véleményezésében aktívan részt vett a település vezetése, továbbá az egyeztetések során kiemelten fontos szerepet kapott a megye és megyeszékhely közös, fenntartható fejlesztésének biztosítása.

2) Földrajzi célterületek (II.-VIII. Forrásfelhasználási mód):

Hajdú-Bihar megyében 7 földrajzi célterület került meghatározásra, amely a megye Debrecenén kívüli (az ERFA 11. cikk alapján kiemelt város, amely a fenntartható városfejlesztés I. Forrásfelhasználási módhoz kerül) teljes területét lefedi. A Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Konceptióban, illetve Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Programban meghatározott stratégiai célterületek adott szakmai mutatók figyelembevételével további alábontásra kerültek:

a) Szorosan agglomerálódó települések:

Az elmúlt évtizedekben Debrecen körül egy fokozatosan agglomerálódó térség alakult ki, amely a megyeszékhelyből kitelepülő lakosság, a későbbiekben pedig a gazdasági tevékenységek elsődleges célterületévé vált. Ezek a térségek egységes gazdasági, munkaerőpiaci teret alkotnak. A szorosan agglomerálódó térség földrajzilag két jól elkülöníthető, jellemzőikben hasonló területre oszlik meg.

a1) 1-es földrajzi célterület: Északi agglomerációs térség (II. Forrásfelhasználási mód):

Települései: Bocskai kert, Hajdúböszörmény, Hajdúhadház, Hajdúsámson, Téglás.

a2) 2-es földrajzi célterület: Déli agglomerációs térség (III. Forrásfelhasználási mód):

Települései: Derecske, Ebes, Hajdúbagos, Hajdúszoboszló, Hajdúszovát, Hosszúpályi, Mikepércs, Monostorpályi, Nagyhegyes, Sáránd.

b) A Hajdúság, Hortobágy és Tisza-mente táji- és települési adottságaira és közlekedési kapcsolataira épülő dinamizálódó transzferzóna:

A megye északnyugati részén helyezkedik el, amely térség 290/2014. (XI. 26.) Korm.rendelet szerinti kedvezményezett járásai kapu szerepet töltenek be. A gyorsforgalmi úthálózat segítségével a térség – különösen a központi funkciókkal rendelkező települések – elérhetősége jelentősen javult. A térség járásközponti és egyéb városi jellegű települései nemcsak adminisztratív, de társadalom- és gazdaság szervező szereppel is bírnak a saját vonzáskörzetükben. Gazdasági jelentőségüket az adja, hogy jó néhány nagyobb, jelentős növekedési potenciált mutató cég rendelkezik itt székhellyel, illetve telephellyel. A munkaerő-felszívó képességük rendelkezésre áll, ugyanakkor támogatni kell ezeket a térségeket, hogy a megyeszékhely árnyékában a továbbiakban is képesek legyenek a fejlődésre.

b1) 3-as földrajzi célterület: Erősödő északnyugati kapu térsége (IV. Forrásfelhasználási mód):

Települései: Görbeháza, Hajdúdorog, Hajdúnánás, Polgár, Tiszagyulaháza, Újtikos.

b2) 4-es földrajzi célterület: Helyi természeti és kulturális potenciálra, valamint agrárinnovációra alapozott fejlesztések térsége (V. Forrásfelhasználási mód):

Települései: Balmazújváros, Egyek, Folyás, Hortobágy, Nádudvar, Tiszacsege, Újszentmargita.

c) A határmenti térségek, mint a hosszú távú fejlődéséhez szükséges nemzetközi kapcsolati pontok, a felzárkóztatásra váró peremterületek:

Hajdú-Bihar megye esetében – különösen a hátrányos helyzetű vidéki kistelepülések tekintetében – megoldandó problémát jelent az elöregedés és az elvándorlás mértékének növekedése, valamint az elszegényedés. A megnevezett tendencia a megyében legjelentősebben a határmenti térségben van jelen. Fontos cél ezeknek a folyamatoknak a kezelése, olyan biztonságos, gazdaságilag életképes és élhető környezet fenntartása, amely megőrzi a megye e területeinek értékeit. Ezen területeket elsősorban a 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerinti komplex programmal fejlesztendő járások alkotják, amelyek területileg jól elkülöníthetők (a megye déli és keleti határmenti térségei). Ezen térségek külön programokkal történő kezelése, speciális beavatkozások megfogalmazása elengedhetetlen.

A határmenti térségek területileg jól elkülöníthetők a következők szerint:

c1) 5-ös földrajzi célterület: Ligetalja-Érmellék térsége (VI. Forrásfelhasználási mód):

Települései: Álmosd, Bagamér, Esztár, Fülöp, Kismarja, Kokad, Létavértes, Nyírábrány, Nyíracsad, Nyíradony, Nyírmártonfalva, Pocsaj, Újléta, Vámospércs.

c2) 6-os földrajzi célterület: Bihari térség (VII. Forrásfelhasználási mód):

Települései: Ártánd, Bakonszeg, Bedő, Berekböszörmény, Berettyóújfalu, Biharkeresztes, Bojt, Csökmő, Darvas, Furta, Gáborján, Hencida, Komádi, Konyár, Körösszakál, Körösszegapáti, Magyarhomorog, Mezőpeterd, Mezősas, Nagykereki, Szentpéterszeg, Tépe, Told, Újiráz, Váncsod, Vekerd, Zsáka.

c3) 7-es földrajzi célterület: Sárréti térség (VIII. Forrásfelhasználási mód):

Települései: Báránd, Bihardancsháza, Biharnagybajom, Bihartorda, Földes, Kaba, Nagyrábé, Püspökladány, Sáp, Sárrétudvari, Szerep, Tetétlen.

3) Kiemelt kedvezményezett által koordinált fejlesztések (IX. Forrásfelhasználási mód):

1. Magyar Közút Nonprofit Kft., mint kiemelt kedvezményezett által koordinált fejlesztések:

A TOP-Plusz 1.1. Helyi gazdaságfejlesztés intézkedésen belül a Helyi gazdasághoz kapcsolódó térségi és helyi közlekedés infrastruktúra beavatkozási területeinek leghatékonyabb megvalósítását a Magyar Közút Nonprofit Kft. által koordinált fejlesztések jelentik. Ezen TEN-T hálózaton kívüli, alacsonyabb rendű kül-és belterületi utak (4.-5. számjegyű utak), olyan állami tulajdonú utak, amelyek a Magyar Közút Nonprofit Kft. fenntartásába tartoznak.

A fejlesztések révén megyei szinten javul az üzleti infrastruktúra – többek között gazdasági területek – elérhetősége, amely a következő célok és prioritások esetében illeszkedik a Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027-ben megfogalmazottakhoz:

- Átfogó cél 1: Dinamikus és modern gazdaságú Hajdú-Bihar megye,
- Stratégiai ágazati cél 1: Versenyképes gazdaság innovatív megoldásokra és hálózatosodásra építve,
- Megyei prioritás 3: A megye gazdaságának komplex fejlesztése,
- Megyei prioritás 4: Az elérhetőség fejlesztése Hajdú-Bihar megyében.

2. Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat, mint kiemelt kedvezményezett által koordinált fejlesztések:

A TOP-Plusz 3.1. Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei) intézkedés keretében két tématerületre vonatkozóan is rendelkezik a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat, mint területi szereplő egyedi fejlesztési elképzeléssel:

1. Foglalkoztatási együttműködések (paktumok):

A TOP Plusz Operatív Programban foglaltak alapján az 2014-2020-as programozási időszakban támogatott foglalkoztatási együttműködések tapasztalatait figyelembe véve megállapításra kerül, hogy a megyei szintű foglalkoztatás-gazdaságfejlesztési együttműködések támogatása továbbra is preferált cél. A megyei szintű koordináció és együttműködés tudja biztosítani a teljes megyére kiterjedő célok és tevékenységek ellátását. A célcsoport leghatékonyabban történő elérése és bevonása mellett a megyén belüli foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési kezdeményezések ösztönzése is kiemelt cél.

A megyei foglalkoztatási paktum fejlesztési elképzelése a következő célok és prioritások esetében illeszkedik a Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027-ban foglaltakkal:

- Átfogó cél 1: Dinamikus és modern gazdaságú Hajdú-Bihar megye,
- Stratégiai ágazati cél 1: Versenyképes gazdaság innovatív megoldásokra és hálózatosodásra építve,
- Stratégiai ágazati cél 2: Motivált és rugalmas humán erőforrás Hajdú-Bihar megyében,
- Megyei prioritás 3: A megye gazdaságának komplex fejlesztése,
- Megyei prioritás 5: Rugalmasan alkalmazkodó intelligens társadalom,

- Megyei prioritás 6: Egészséges és gondoskodó társadalom.

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatallal és további releváns szereplők bevonásával konzorciumi formában kívánja megvalósítani a megyei szintű fejlesztést 5,546 Mrd Ft értékben.

2. Megyei identitás tovább erősítése:

Hajdú-Bihar megye egyedi kulturális és természeti adottságai révén az identitásunk tovább erősítésében a megyei szintű koordináció és együttműködés tudja biztosítani a teljes megyére kiterjedő célok és tevékenységek ellátását.

Az OFTK-ban megfogalmazottakkal összhangban a megyei kulturális sajátosságaink, gazdag szellemi, kulturális örökségünk, nyelvünk, zenénk, építészetünk a globalizálódó világban segítenek összetartozást és identitást adni és megőrizni. Továbbá épített örökségünk nemzetközi gyakorlatnak megfelelő, műemléki, értékalapú fejlesztése, bemutatathatóvá tétele, a turizmusba való bekapcsolása kiemelt jelentőséggel bír.

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat 2,978 Mrd Ft értékben kívánja megvalósítani a megyei identitás további erősítésére vonatkozó fejlesztési elképzelést, amely a következő célok és prioritások esetében illeszkedik a Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027-ban foglaltakkal:

- Átfogó cél 2: Alkalmazkodó és egészséges társadalom, erős közösségek,
- Stratégiai ágazati cél 2: Motivált és rugalmas humán erőforrás Hajdú-Bihar megyében,
- Stratégiai ágazati cél 5: Élhető és éltető települések,
- Megyei prioritás 5: Rugalmasan alkalmazkodó intelligens társadalom,
- Megyei prioritás 6: Egészséges és gondoskodó társadalom.

3. Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat energetikai fejlesztése:

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat által használt ingatlanjára vonatkozóan a TOP Plusz-2.1.1-21 felhívás keretében energetikai fejlesztést kíván megvalósítani. A fejlesztési elképzelés a következő célok és prioritások esetében illeszkedik a Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027-ban foglaltakkal:

- Átfogó cél 3: Természet és ember összhangja Hajdú-Bihar megyében,
- Stratégiai ágazati cél 3: Hatékony klímavédelem és adaptáció a megyében,
- Megyei prioritás 2: Klímaadaptáció és klímavédelem a megyében.

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat 100 millió Ft értékben kívánja megvalósítani energetikai fejlesztését.

3. Hajdú-Bihar megyei Tankerületi Központok, mint kiemelt kedvezményezetttek által koordinált fejlesztések:

A TOP_Plusz-3.3 intézkedésen belül a TOP_Plusz-3.3.4-21 kódszámú „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” című felhívás esetében a megyei köznevelési intézményeket üzemeltető tankerületek által koordinált fejlesztések kiemelten tudják biztosítani a területi különbségek kiegyenlítését, az egyenlő

esélyek megteremtését és az azonos színvonalú köznevelési feladatellátáshoz való hozzáférés biztosítását a jelen kor elvárásainak megfelelően, így 2,755 Mrd Ft-os keretösszeggel kiemelt eljárásrend keretében kerül meghirdetésre első szakaszban a TOP_Plusz-3.3.4-21 kódszámú konstrukció. A fejlesztési elképzelések, a következő célok és prioritások esetében illeszkednek a Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027-ban foglaltakkal:

- Átfogó cél 2: Alkalmazkodó és egészséges társadalom, erős közösségek,
- Stratégiai ágazati cél 2: Motivált és rugalmas humán erőforrás Hajdú-Bihar megyében,
- Stratégiai ágazati cél 5: Élhető és éltető települések,
- Megyei prioritás 5: Rugalmasan alkalmazkodó intelligens társadalom.

4) Fejlesztési cél – aktív turizmus fejlesztése (X. Forrásfelhasználási mód)

A beavatkozás az ország kevésbé fejlett régióiban nyújt támogatást a több megyét érintő, hálózatos fejlesztésekhez vagy komplex térségi, illetve országos jelentőségű aktív- és ökoturisztikai fejlesztések megvalósításához. Az aktív- és ökoturisztikai fejlesztések elsősorban természetileg különleges adottságokkal bíró területeket céloznak, így Hajdú-Bihar megyében is külön fejlesztési célként került meghatározásra az aktív és ökoturizmus fejlesztése, amelyhez kapcsolódóan megyei szinten a TOP_Plusz-1.1.4-21 kódszámú felhívás keretében 4,322 Mrd Ft értékben kerül aktív- és ökoturisztikai fejlesztés megvalósításra, amelyből 3,5 Mrd Ft értékben a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat által koordinálandó fejlesztés. A fejlesztési elképzelések, a következő célok és prioritások esetében illeszkednek a Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027-ban foglaltakkal:

- Átfogó cél 1: Dinamikus és modern gazdaságú Hajdú-Bihar megye,
- Átfogó cél 3: Természet és ember összhangja Hajdú-Bihar megyében,
- Stratégiai ágazati cél 1: Versenyképes gazdaság innovatív megoldásokra és hálózatosodásra építve,
- Stratégiai ágazati cél 5: Élhető és éltető települések,
- Megyei prioritás 8: Élhető vidék – élhető települések.

A forrásallokáció módszertanának alapját az egyes földrajzi célterületek lakosság számának aránya adta. A komplex programmal fejlesztendő járásokra jutó forrásallokáció összességében megközelítőleg 30,15 Mrd Ft.

Forrásfelhasználási módok – területi lehatárolás HBMO					
Forrásfelhasználási módok	Célterületek	Területfejlesztési célterületek megnevezése	Sorszám	Település	Forráskeret (Mrd Ft)
Forrásfelhasználási mód I.	Fenntartható Városfejlesztés	Dinamizálódó régióközpont	1.	Debrecen	43,363151597
Forrásfelhasználási mód II.	1-es földrajzi célterület	Északi agglomerációs térség	1.	Bocskai kert	10,507014267
			2.	Hajdúböszörmény	
			3.	Hajdúhadház	
			4.	Hajdúsámson	

			5.	Téglás	
Forrásfelhasználási mód III.	2-es földrajzi célterület	Déli agglomerációs térség	1.	Derecske	7,86350316
			2.	Ebes	
			3.	Hajdúbagos	
			4.	Hajdúszoboszló	
			5.	Hajdúszovát	
			6.	Hosszúpályi	
			7.	Mikepércs	
			8.	Monostorpályi	
			9.	Nagyhegyes	
			10.	Sáránd	
Forrásfelhasználási mód IV.	3-as földrajzi célterület	Erősödő északnyugati kapu térsége	1.	Görbeháza	7,839693956
			2.	Hajdúdorog	
			3.	Hajdúnánás	
			4.	Polgár	
			5.	Tiszagyulaháza	
			6.	Újtikos	
Forrásfelhasználási mód V.	4-es földrajzi célterület	A helyi természeti és kulturális potenciálra, valamint agrárinnovációra alapozott fejlesztések térsége	1.	Balmazújváros	5,093139354
			2.	Egyek	
			3.	Folyás	
			4.	Hortobágy	
			5.	Nádudvar	
			6.	Tiszacsege	
			7.	Újszentmargita	
Forrásfelhasználási mód VI.	5-ös földrajzi célterület	Ligetajta-Érmellék térsége	1.	Álmosd	8,01966305
			2.	Bagamér	
			3.	Esztár	
			4.	Fülöp	
			5.	Kismarja	
			6.	Kokad	
			7.	Létavértes	
			8.	Nyírábrány	
			9.	Nyíracsad	
			10.	Nyíradony	
			11.	Nyírmártonfalva	
			12.	Pocsaj	
			13.	Újléta	
			14.	Vámospércs	
Forrásfelhasználási mód VII.	6-os földrajzi célterület	Bihari térség	1.	Ártánd	9,395120043
			2.	Bakonszeg	
			3.	Bedő	
			4.	Berekböszörmény	
			5.	Berettyóújfalu	
			6.	Biharkeresztes	
			7.	Bojt	

			8.	Csökmő	
			9.	Darvas	
			10.	Furta	
			11.	Gáborján	
			12.	Hencida	
			13.	Komádi	
			14.	Konyár	
			15.	Körösszakál	
			16.	Körösszegapáti	
			17.	Magyarhomorog	
			18.	Mezőpeterd	
			19.	Mezősas	
			20.	Nagykerek	
			21.	Szentpéterszeg	
			22.	Tépe	
			23.	Told	
			24.	Újiráz	
			25.	Váncsod	
			26.	Vekerd	
			27.	Zsáka	
Forrásfelhasználási mód VIII.	7-es földrajzi célterület	Sárréti térség	1.	Báránd	8,303675004
			2.	Bihardancsháza	
			3.	Biharnagybajom	
			4.	Bihartorda	
			5.	Földes	
			6.	Kaba	
			7.	Nagyrábé	
			8.	Püspökladány	
			9.	Sáp	
			10.	Sárrétudvari	
			11.	Szerep	
			12.	Tetétlen	
Forrásfelhasználási mód IX.	Kiemelt kedvezményezett által koordinált fejlesztések		1.	Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat	12,124360000
			2.	Magyar Közút Nonprofit Kft.	11,234885596
			3.	Hajdú-Bihar megyei Tankerületi Központok	2,755527262
Forrásfelhasználási mód X.	Fejlesztési cél – aktív turizmus fejlesztése		1.		0,822263804
Összesen:					127,321997093

8. táblázat: Forrásfelhasználási módok szerinti területi lehatárolás
(forrás ITP útmutató 3.0, Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Konceptió és Stratégiai Program 2021-2027, saját szerkesztés)

A TOP Plusz Operatív Program keretében meghatározásra került forráskeret szerint támogatható tématerületek szerinti megyei forráskereteket a következő táblázat szemlélteti:

<i>Prioritás</i>	<i>Prioritás keretösszege (Ft)</i>	<i>Intézkedés</i>	<i>Intézkedés forráskerete (Ft)</i>	<i>Felhívás</i>	<i>Felhívás/Tématerület forráskerete (Ft)</i>
1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE	80 962 259 539	1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	22 883 594 059	1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	5 000 039 444
				1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	11 234 885 596
				1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	3 385 243 084
				1.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	4 322 263 804
				1.1 összesen:	23 942 431 928
		1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások	33 657 912 610	1.2.1 Élhető települések	20 240 878 064
				<i>Ebből: Zöld infrastruktúra fejlesztése</i>	5 793 438 323
				<i>Csapadékvíz</i>	4 430 000 000
				<i>Kerékpárút</i>	4 850 000 000
				1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	488 000 000
				1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	11 870 196 677
				1.2 összesen:	32 599 074 741
		1.3 Fenntartható városfejlesztés	24 420 752 870	1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	105 000 000
				1.3.2 Fenntartható városfejlesztés (1. prioritás ERFA projektek)	24 315 752 870
				1.3 összesen:	24 420 752 870
2. PRIORITÁS: KLÍMABARÁT MEGYE	13 741 368 098	2.1 Klímabarát megye	13 741 368 098	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	9 468 856 501
				2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság	4 272 511 597
				2.1 összesen:	13 741 368 098

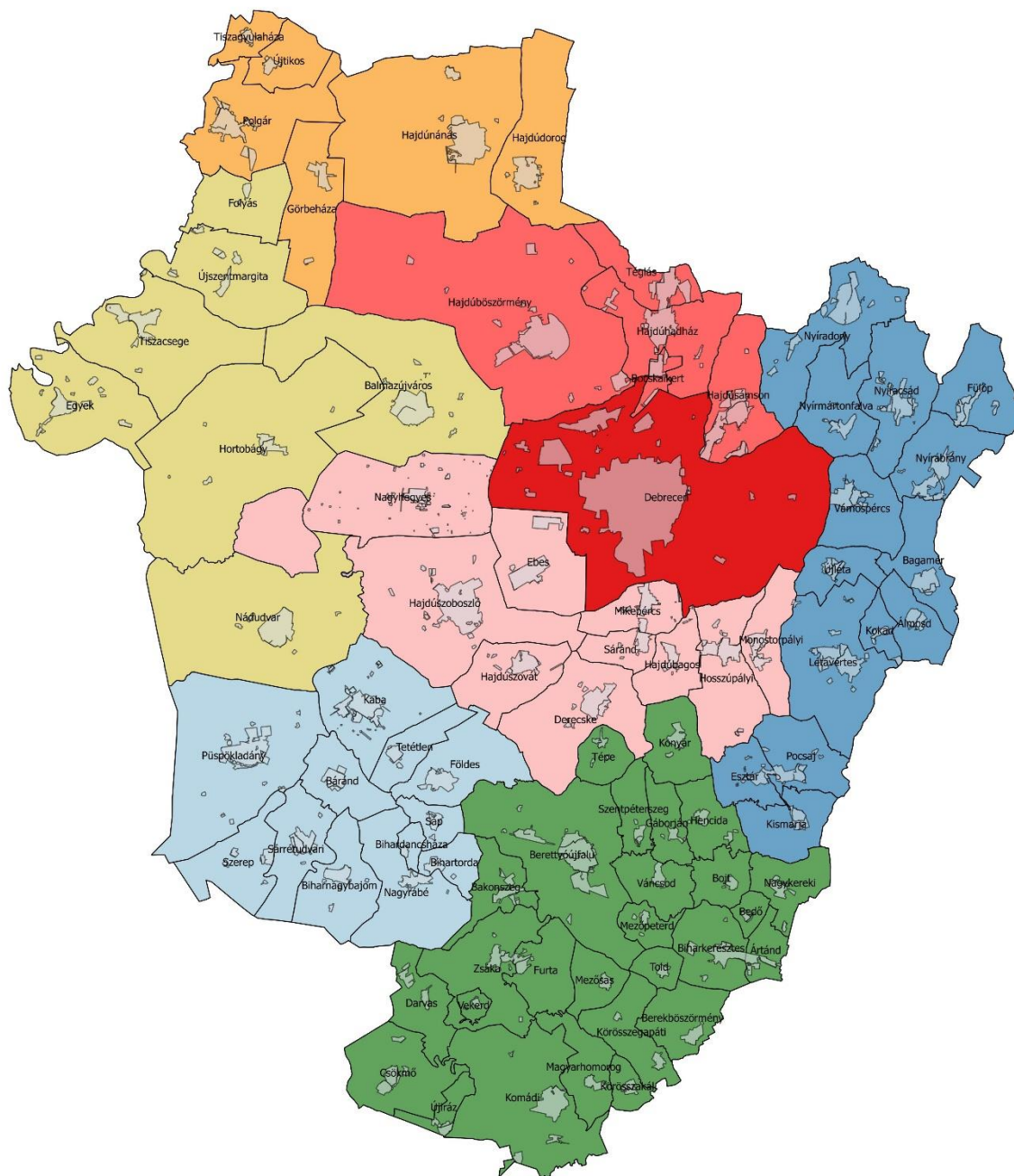
<i>Prioritás</i>	<i>Prioritás keretösszege (Ft)</i>	<i>Intézkedés</i>	<i>Intézkedés forráskerete (Ft)</i>	<i>Felhívás</i>	<i>Felhívás/Tématerület forráskerete (Ft)</i>	
3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ MEGYE	32 618 369 456	3.1 Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	9 475 000 000	3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	5 546 000 000	
				3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)	237 000 000	
				3.1.3 Helyi humán fejlesztések	3 692 000 000	
				3.1 összesen:	9 475 000 000	
		3.2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	5 925 000 000	3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések	5 925 000 000	
				3.2 összesen:	5 925 000 000	
		3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)	17 218 369 456	3.3.1 Gyermekevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	<i>Bölcsődei fejlesztés</i>	816 000 000
					<i>Óvodai fejlesztés</i>	2 409 072 000
					3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	1 804 001 249
				<i>Egészségügyi alap-és szakrendelés</i>	922 284 249	
				<i>Szociális alapszolgáltatás</i>	881 717 000	
				3.3.3 Fenntartható humán infrastruktúra	8 744 887 130	
				3.3.4 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	3 444 409 077	
				3.3 összesen:	17 218 369 456	

9. táblázat: Megyei TOP Plusz forráskeret felhasználás tématerületenkénti lebontásban
(forrás: ITP útmutató 3.0)

Az ITP korábbi verziójához képest az Irányító Hatóság általi forrásemelésből, továbbá a települési igények figyelembevétele mellett módosultak a következő felhívások közötti és felhívásokon belül az egyes földrajzi célterületek közötti keretösszegek:

1. a TOP_Plusz-1.1.2-21 kódszámú felhívás keretösszege megnövekedett;
2. a VII. forrásfelhasználási mód („Bihari térség”) esetében a TOP_Plusz-1.1.3-21 és TOP_Plusz-1.2.1-21 kódszámú felhívások közötti átcsoportosítás valósult meg;
3. új fejlesztéspolitikai célként megjelenő aktív turizmus fejlesztése TOP_Plusz-1.1.4-21 kódszámmal új felhívásként, külön forráskerettel jelent meg;
4. a TOP_Plusz-1.2.1-21 kódszámú felhívás kerete megnövekedett, amelynek keretében a II.-VIII. forrásfelhasználási módokra meghatározott keretösszegek a települési igényekkel összhangban módosultak;
5. a TOP_Plusz-2.1.1-21 kódszámú felhívás kerete megnövekedett, amelynek keretében a II.-IX. forrásfelhasználási módokra meghatározott keretösszegek a megyei és települési igényekkel összhangban módosultak, továbbá az új szakpolitikai célként megjelenő gyógyfürdő energetikai fejlesztések keretösszegei alapján növekedett a TOP_Plusz-2.1.2-21 kódszámú felhívás keretösszege 1,179 Mrd Ft-tal és a TOP_Plusz-2.1.1-21 kódszámú felhívás a II. („Északi agglomerációs térség”), a IV. („Erősödő északnyugati kaputérsege”), az V. („A helyi természeti és kulturális potenciálra, valamint agrárinnovációra alapozott fejlesztések térsége”) és VII. („Bihari térség”) forrásfelhasználási módok keretösszegei összességében 2,198 Mrd Ft-tal;
6. a 3. prioritás keretein belül a rendelkezésre álló ESZA keret felhívásai közül a TOP_Plusz-3.1.1-21, TOP_Plusz-3.1.3-21, TOP_Plusz-3.2.1-21 kódszámú felhívások keretösszegeinek csökkenése mellett arányosan emelkedett a 3. prioritás ERFA kerete, amelyen belül a TOP_Plusz-3.3.3-21, illetve a TOP_Plusz-3.3.4-21 kódszámú felhívások keretösszegei növekedtek;
7. a TOP_Plusz-3.1.3-21 kódszámú felhívás keretösszege csökkent, amelynek keretében a II.-IX. forrásfelhasználási módokra meghatározott keretösszegek a megyei és települési igényekkel összhangban módosultak;
8. a TOP_Plusz-3.3.1-21 kódszámú felhívásban a beavatkozásra rendelkezésre álló forrás változatlansága mellett a meghatározott főtevékenységekre (bölcsőde, óvoda fejlesztés) és forrásfelhasználási módokra meghatározott forráskeretek között átcsoportosítás történt, amely a III. („Déli agglomerációs térség”), a IV. („Erősödő északnyugati kaputérsege”), az V. („Ligetalja-Érmellék térsége”) és a VII. („Bihari térség”) földrajzi célterületeket érintette;
9. a TOP_Plusz-3.3.3-21 kódszámú felhívás keretösszege megnövekedett a köznevelési infrastruktúra fejlesztések megvalósításához;
10. a szakpolitikai célok minél hatékonyabb megvalósulása érdekében a köznevelési infrastruktúra fejlesztése külön felhívásként, TOP_Plusz-3.3.4-21 kódszámmal jelenik meg, amelynek keretében a II.-IX. forrásfelhasználási módokra meghatározott keretösszegek a térségi és települési igényekkel összhangban módosultak.

A Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Koncepció és Program szerinti három stratégiai területi cél tovább bontásával alakultak ki a forrásfelhasználási módokhoz kapcsolódó földrajzi célterületek:

Jelmagyarázat

- Ligetalja-Érmellék térsége
- Bihari térség
- Sárréti térség
- Helyi potenciálra és innovatív agráriumra alapozott fejlesztések térsége
- Erősödő északnyugati kapu térsége
- Északi agglomerációs térség
- Déli agglomerációs térség
- Debrecen, mint regionális pólus

4. ábra: Területi lehatárolás térképes megjelenítése

(forrás: Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Koncepció és Stratégiai Program 2021-2027, saját szerkesztés)

5. A projektkiválasztás az ITP 2021-27 alapján – településdifferenciálás

A megye településeinek több szempontú vizsgálata segítheti a támogatási kérelmek elbírálását.

A területi szereplő a Pénzügyminisztérium Irányító Hatóságának az Útmutatóban megfogalmazott iránymutatásai alapján készítette el a megye településeinek tipizálását. Ezen vizsgálat elősegíti az értékelési folyamatot, a döntések megalapozását szolgálja.

A települések vizsgálatánál az alábbi szempontok kerültek figyelembevételre:

- ✓ 290/2014 Korm. rendelet szerinti besorolás
- ✓ Szabad vállalkozási zóna települései
- ✓ Lakónépesség
- ✓ Néesség változás 2017-2021 között
- ✓ Munkanélküliségi ráta megyei átlaghoz viszonyítva
- ✓ Középfokú, főiskolai, egyetemi végzettségűek aránya megyei átlaghoz (48,18%) viszonyítva.

A vizsgálat folyamata:

1. A szempontok szerinti pontozás.
2. A kapott értékek összeadása településenként.
3. A pontozás alapján 3 csoport kialakítása és utána az adott település csoporthoz az értékelési pontszám hozzárendelése.

A kapott értékek alapján az alábbiak szerinti településcsoportok kerültek kialakításra:

1. „Zóna 1” települések, amelyek 0-2 pontot értek el: Folyás, Hajdúszovát, Hortobágy, Tiszacsege, Tiszagyulaháza, Újszentmargita, Újtikos.
2. „Zóna 2” települések, amelyek 3-5 pontot értek el: Álmosd, Bagamér, Balmazújváros, Berekböszörmény, Bihardancsháza, Biharnagybajom, Bihartorda, Bocskaikert, Bojt, Csökmő, Darvas, Debrecen, Ebes, Egyek, Esztár, Fülöp, Furta, Gáborján, Görbeháza, Hajdúböszörmény, Hajdúdorog, Hajdúhadház, Hajdúnánás, Hajdúsámson, Hencida, Kismarja, Kokad, Konyár, Körösszakál, Körösszegapáti, Magyarhomorog, Mezőpeterd, Mezősas, Monostorpályi, Nádudvar, Nagyhegyes, Nagykeréki, Nyírábrány, Nyírmártonfalva, Pocsaj, Polgár, Sáp, Szentpéterszeg, Szerep, Téglás, Tépe, Tetétlen, Told, Újiráz, Újléta, Váncsod, Vekerd, Zsáka
3. „Zóna 3” települések, amelyek 6-9 pontot értek el: Ártánd, Bakonszeg, Báránd, Bedő, Berettyóújfalu, Biharkeresztes, Derecske, Földes, Hajdúbagos, Hajdúszoboszló, Hosszúpályi, Kaba, Komádi, Létavértes, Mikepércs, Nagyrábé, Nyíracsad, Nyíradony, Püspökladány, Sáránd, Sárrétudvari, Vámospércs

Ssz.	Település	Forrásfelhasználási módok	290/2014 Korm. rendelet szerinti besorolás (3 pont: komplex programmal fejlesztendő járás, 0 pont: fejlesztendő, kedvezményezett és nem besorolható járás):	Szabad vállalkozási zóna települései:	Lakónépesség (2021 január) (3 pont: 10 000 fő feletti, 2 pont: 5 000 és 10 000 fő között, 1 pont: 5 000 és 2 000 fő között, 0 pont: 2 000 fő alatt):	Népesség változás 2017-2020 között (0 pont: csökkenő és változatlan, 1 pont: növekvő):	Munkanélküliségi ráta megyei átlaghoz viszonyítva (6,78%) (1 pont: átlag alatti, 0 pont: átlag feletti):	Középfokú, főiskolai, egyetemi végzettségük aránya megyei átlaghoz (48,18%) viszonyítva (1 pont: átlag feletti, 0 pont: átlag alatti):	Összesen:
1.	Álmosd	Forrásfelhasználási mód VI. - Ligetalja-Érmellék térsége	3	1	0	1	0	0	5
2.	Ártánd	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	1	1	0	6
3.	Bagamér	Forrásfelhasználási mód VI. - Ligetalja-Érmellék térsége	3	1	1	0	0	0	5
4.	Bakonszeg	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	1	1	6
5.	Balmazújváros	Forrásfelhasználási mód V. - Helyi természeti és kulturális potenciálra, valamint agrárinnovációra alapozott fejlesztések térsége	0	1	3	0	0	0	4
6.	Báránd	Forrásfelhasználási mód VIII. – Sárreți térség	3	1	1	0	1	0	6
7.	Bedő	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	1	1	6
8.	Berekböszörmény	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	1	0	0	0	5
9.	Berettyóújfalu	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	3	0	0	1	8
10.	Bihardancsháza	Forrásfelhasználási mód VIII. – Sárreți térség	3	1	0	0	1	0	5
11.	Biharkeresztes	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	1	0	0	1	6
12.	Biharnagybajom	Forrásfelhasználási mód VIII. – Sárreți térség	3	1	1	0	0	0	5
13.	Bihartorda	Forrásfelhasználási mód VIII. – Sárreți térség	3	1	0	0	0	0	4
14.	Bocskaikert	Forrásfelhasználási mód II. - Északi agglomerációs térség	0	1	1	1	1	1	5

Ssz.	Település	Forrásfelhasználási módok	290/2014 Korm. rendelet szerinti besorolás (3 pont: komplex programmal fejlesztendő járás, 0 pont: fejlesztendő, kedvezményezett és nem besorolható járás):	Szabad vállalkozási zóna települései:	Lakónépesség (2021 január) (3 pont: 10 000 fő feletti, 2 pont: 5 000 és 10 000 fő között, 1 pont: 5 000 és 2 000 fő között, 0 pont: 2 000 fő alatt):	Népesség változás 2017-2020 között (0 pont: csökkenő és változatlan, 1 pont: növekvő):	Munkanélküliségi ráta megyei átlaghoz viszonyítva (6,78%) (1 pont: átlag alatti, 0 pont: átlag feletti):	Középfokú, főiskolai, egyetemi végzettségűek aránya megyei átlaghoz (48,18%) viszonyítva (1 pont: átlag feletti, 0 pont: átlag alatti):	Összesen:
15.	Bojt	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	0	4
16.	Csökmő	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	0	4
17.	Darvas	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	0	4
18.	Debrecen	Forrásfelhasználási mód I. - Fenntartható Városfejlesztés	0	0	3	0	1	1	5
19.	Derecske	Forrásfelhasználási mód III. - Déli agglomerációs térség	3	1	2	0	1	1	8
20.	Ebes	Forrásfelhasználási mód III. - Déli agglomerációs térség	0	0	1	0	1	1	3
21.	Egyek	Forrásfelhasználási mód V. - Helyi természeti és kulturális potenciálra, valamint agrárinnovációra alapozott fejlesztések térsége	0	1	2	0	0	0	3
22.	Esztár	Forrásfelhasználási mód VI. - Ligetalja-Érmellék térsége	3	1	0	1	0	0	5
23.	Földes	Forrásfelhasználási mód VIII. – Sárréti térség	3	1	1	0	1	0	6
24.	Folyás	Forrásfelhasználási mód V. - Helyi természeti és kulturális potenciálra, valamint agrárinnovációra alapozott fejlesztések térsége	0	0	0	0	0	0	0
25.	Fülöp	Forrásfelhasználási mód VI. - Ligetalja-Érmellék térsége	3	1	0	0	0	0	4
26.	Furta	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	0	4

Ssz.	Település	Forrásfelhasználási módok	290/2014 Korm. rendelet szerinti besorolás (3 pont: komplex programmal fejlesztendő járás, 0 pont: fejlesztendő, kedvezményezett és nem besorolható járás):	Szabad vállalkozási zóna települései:	Lakónépesség (2021 január) (3 pont: 10 000 fő feletti, 2 pont: 5 000 és 10 000 fő között, 1 pont: 5 000 és 2 000 fő között, 0 pont: 2 000 fő alatt):	Népesség változás 2017-2020 között (0 pont: csökkenő és változatlan, 1 pont: növekvő):	Munkanélküliségi ráta megyei átlaghoz viszonyítva (6,78%) (1 pont: átlag alatti, 0 pont: átlag feletti):	Középfokú, főiskolai, egyetemi végzettségűek aránya megyei átlaghoz (48,18%) viszonyítva (1 pont: átlag feletti, 0 pont: átlag alatti):	Összesen:
27.	Gáborján	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	1	0	0	5
28.	Görbeháza	Forrásfelhasználási mód IV. - Erősödő északnyugati kapu térsége	0	0	1	0	1	1	3
29.	Hajdúbagos	Forrásfelhasználási mód III. - Déli agglomerációs térség	3	1	1	0	1	0	6
30.	Hajdúböszörmény	Forrásfelhasználási mód II. - Északi agglomerációs térség	0	0	3	0	1	1	5
31.	Hajdúdorog	Forrásfelhasználási mód IV. - Erősödő északnyugati kapu térsége	0	0	2	0	1	1	4
32.	Hajdúhadház	Forrásfelhasználási mód II. - Északi agglomerációs térség	0	1	3	1	0	0	5
33.	Hajdúnánás	Forrásfelhasználási mód IV. - Erősödő északnyugati kapu térsége	0	0	3	0	1	1	5
34.	Hajdúsámson	Forrásfelhasználási mód II. - Északi agglomerációs térség	0	1	3	1	0	0	5
35.	Hajdúszoboszló	Forrásfelhasználási mód III. - Déli agglomerációs térség	0	0	3	1	1	1	6
36.	Hajdúszovát	Forrásfelhasználási mód III. - Déli agglomerációs térség	0	0	1	0	0	0	1
37.	Hencida	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	0	4
38.	Hortobágy	Forrásfelhasználási mód V. - Helyi természeti és kulturális potenciálra,	0	1	0	0	0	1	2

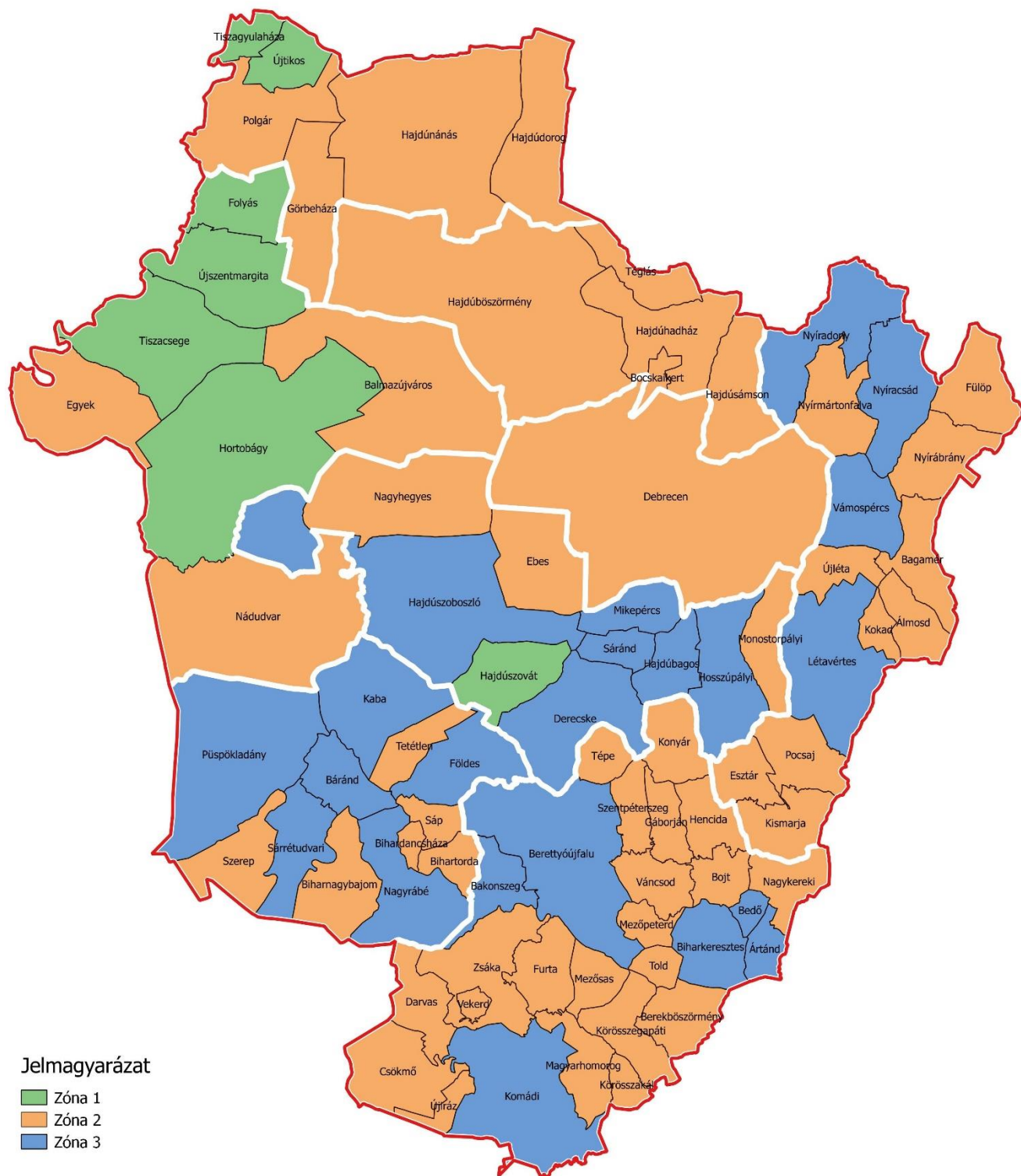
Ssz.	Település	Forrásfelhasználási módok	290/2014 Korm. rendelet szerinti besorolás (3 pont: komplex programmal fejlesztendő járás, 0 pont: fejlesztendő, kedvezményezett és nem besorolható járás):	Szabad vállalkozási zóna települései:	Lakónépesség (2021 január) (3 pont: 10 000 fő feletti, 2 pont: 5 000 és 10 000 fő között, 1 pont: 5 000 és 2 000 fő között, 0 pont: 2 000 fő alatt):	Népesség változás 2017-2020 között (0 pont: csökkenő és változatlan, 1 pont: növekvő):	Munkanélküliségi ráta megyei átlaghoz viszonyítva (6,78%) (1 pont: átlag alatti, 0 pont: átlag feletti):	Középfokú, főiskolai, egyetemi végzettségük aránya megyei átlaghoz (48,18%) viszonyítva (1 pont: átlag feletti, 0 pont: átlag alatti):	Összesen:
		valamint agrárinnovációra alapozott fejlesztések térsége							
39.	Hosszúpályi	Forrásfelhasználási mód III. - Déli agglomerációs térség	3	1	2	0	0	0	6
40.	Kaba	Forrásfelhasználási mód VIII. – Sárreai térség	3	1	2	0	1	1	8
41.	Kismarja	Forrásfelhasználási mód VI. - Ligetalja-Érmellék térsége	3	1	0	0	0	0	4
42.	Kokad	Forrásfelhasználási mód VI. - Ligetalja-Érmellék térsége	3	1	0	0	1	0	5
43.	Komádi	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	2	0	0	0	6
44.	Konyár	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	1	0	0	0	5
45.	Körösszakál	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	0	4
46.	Körösszegapáti	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	1	5
47.	Létavértes	Forrásfelhasználási mód VI. - Ligetalja-Érmellék térsége	3	1	2	1	0	0	7
48.	Magyarhomorog	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	0	4
49.	Mezőpeterd	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	0	4
50.	Mezősas	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	0	4
51.	Mikepércs	Forrásfelhasználási mód III. - Déli agglomerációs térség	3	1	2	1	1	1	9
52.	Monostorpályi	Forrásfelhasználási mód III. - Déli agglomerációs térség	3	1	1	0	0	0	5

Ssz.	Település	Forrásfelhasználási módok	290/2014 Korm. rendelet szerinti besorolás (3 pont: komplex programmal fejlesztendő járás, 0 pont: fejlesztendő, kedvezményezett és nem besorolható járás):	Szabad vállalkozási zóna települései:	Lakónépesség (2021 január) (3 pont: 10 000 fő feletti, 2 pont: 5 000 és 10 000 fő között, 1 pont: 5 000 és 2 000 fő között, 0 pont: 2 000 fő alatt):	Népesség változás 2017-2020 között (0 pont: csökkenő és változatlan, 1 pont: növekvő):	Munkanélküliségi ráta megyei átlaghoz viszonyítva (6,78%) (1 pont: átlag alatti, 0 pont: átlag feletti):	Középfokú, főiskolai, egyetemi végzettségük aránya megyei átlaghoz (48,18%) viszonyítva (1 pont: átlag feletti, 0 pont: átlag alatti):	Összesen:
53.	Nádudvar	Forrásfelhasználási mód V. - Helyi természeti és kulturális potenciálra, valamint agrárinnovációra alapozott fejlesztések térsége	0	1	2	0	0	0	3
54.	Nagyhegyes	Forrásfelhasználási mód III. - Déli agglomerációs térség	0	0	1	1	1	1	4
55.	Nagykerek	Forrásfelhasználási mód VII. - Bihari térség	3	1	0	0	0	0	4
56.	Nagyrábé	Forrásfelhasználási mód VIII. – Sárréti térség	3	1	1	0	1	0	6
57.	Nyírábrány	Forrásfelhasználási mód VI. - Ligetalja-Érmellék térsége	3	1	1	0	0	0	5
58.	Nyíracsád	Forrásfelhasználási mód VI. - Ligetalja-Érmellék térsége	3	1	1	1	0	0	6
59.	Nyíradony	Forrásfelhasználási mód VI. - Ligetalja-Érmellék térsége	3	1	2	0	0	0	6
60.	Nyírmártonfalva	Forrásfelhasználási mód VI. - Ligetalja-Érmellék térsége	3	1	0	0	0	0	4
61.	Pocsaj	Forrásfelhasználási mód VI. - Ligetalja-Érmellék térsége	3	1	1	0	0	0	5
62.	Polgár	Forrásfelhasználási mód IV. - Erősödő északnyugati kapu térsége	0	0	2	1	0	1	4
63.	Püspökladány	Forrásfelhasználási mód VIII. – Sárréti térség	3	1	3	0	1	1	9
64.	Sáp	Forrásfelhasználási mód VIII. – Sárréti térség	3	1	0	0	0	0	4
65.	Sáránd	Forrásfelhasználási mód III. - Déli agglomerációs térség	3	1	1	0	1	1	7

Ssz.	Település	Forrásfelhasználási módok	290/2014 Korm. rendelet szerinti besorolás (3 pont: komplex programmal fejlesztendő járás, 0 pont: fejlesztendő, kedvezményezett és nem besorolható járás):	Szabad vállalkozási zóna települései:	Lakónépesség (2021 január) (3 pont: 10 000 fő feletti, 2 pont: 5 000 és 10 000 fő között, 1 pont: 5 000 és 2 000 fő között, 0 pont: 2 000 fő alatt):	Népesség változás 2017-2020 között (0 pont: csökkenő és változatlan, 1 pont: növekvő):	Munkanélküliségi ráta megyei átlaghoz viszonyítva (6,78%) (1 pont: átlag alatti, 0 pont: átlag feletti):	Középfokú, főiskolai, egyetemi végzettségűek aránya megyei átlaghoz (48,18%) viszonyítva (1 pont: átlag feletti, 0 pont: átlag alatti):	Összesen:
66.	Sárrétudvari	Forrásfelhasználási mód VIII. – Sárréti térség	3	1	1	0	1	0	6
67.	Szentpéterszeg	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	1	5
68.	Szerep	Forrásfelhasználási mód VIII. – Sárréti térség	3	1	0	0	0	0	4
69.	Téglás	Forrásfelhasználási mód II. - Északi agglomerációs térség	0	1	2	0	0	1	4
70.	Tépe	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	1	0	5
71.	Tetétlen	Forrásfelhasználási mód VIII. – Sárréti térség	3	1	0	0	0	0	4
72.	Tiszacsege	Forrásfelhasználási mód V. - Helyi természeti és kulturális potenciálra, valamint agrárinnovációra alapozott fejlesztések térsége	0	1	1	0	0	0	2
73.	Tiszagyulaháza	Forrásfelhasználási mód IV. - Erősödő északnyugati kapu térsége	0	0	0	0	1	0	1
74.	Told	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	0	4
75.	Újiráz	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	0	4
76.	Újléta	Forrásfelhasználási mód VI. - Ligetalja-Érmellék térsége	3	1	0	0	0	0	4
77.	Újszentmargita	Forrásfelhasználási mód V. - Helyi természeti és kulturális potenciálra,	0	0	0	0	0	0	0

Ssz.	Település	Forrásfelhasználási módok	290/2014 Korm. rendelet szerinti besorolás (3 pont: komplex programmal fejlesztendő járás, 0 pont: fejlesztendő, kedvezményezett és nem besorolható járás):	Szabad vállalkozási zóna települései:	Lakónépesség (2021 január) (3 pont: 10 000 fő feletti, 2 pont: 5 000 és 10 000 fő között, 1 pont: 5 000 és 2 000 fő között, 0 pont: 2 000 fő alatt):	Népesség változás 2017-2020 között (0 pont: csökkenő és változatlan, 1 pont: növekvő):	Munkanélküliségi ráta megyei átlaghoz viszonyítva (6,78%) (1 pont: átlag alatti, 0 pont: átlag feletti):	Középfokú, főiskolai, egyetemi végzettségűek aránya megyei átlaghoz (48,18%) viszonyítva (1 pont: átlag feletti, 0 pont: átlag alatti):	Összesen:
		valamint agrárinnovációra alapozott fejlesztések térsége							
78.	Újtikos	Forrásfelhasználási mód IV. - Erősödő északnyugati kapu térsége	0	0	0	0	1	0	1
79.	Vámospércs	Forrásfelhasználási mód VI. - Ligetalja-Érmellék térsége	3	1	2	0	0	0	6
80.	Váncsod	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	0	4
81.	Vekerd	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	0	4
82.	Zsáka	Forrásfelhasználási mód VII. – Bihari térség	3	1	0	0	0	0	4

**10. táblázat: A települések differenciálása
(forrás: saját szerkesztés)**

5. ábra: A települések differenciálása alapján kialakított zónák térképi megjelenítése (forrás: saját szerkesztés)

6. A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer szükségessége és kapcsolata az ITP 2021-27 dokumentummal

A TOP Plusz Operatív Program keretében benyújtásra kerülő támogatási kérelmek elbírálásának kulcsfontosságú alapját adja a Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer (TKKR) meghatározása, amely szerves részét képezi a döntéshozatali mechanizmusnak. A TKKR rendszer a támogatási kérelmek elbírálása mellett a források felhasználásának koordinációját is elősegíti. Az Irányító Hatóság iránymutatása szerinti kritériumok mellett a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat további kritériumok megállapításával kívánja kialakítani a Hajdú-Bihar Megyei TKKR rendszert.

A területi szereplő (Hajdú-Bihar megye) által választott Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer:

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat / indoklás
1.	Illeszkedés a megyei területfejlesztési program stratégiai ágazati céljaihoz és prioritásaihoz	A Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Stratégiai Program 2021-2027 dokumentumban szereplő megyei stratégiai ágazati célokhoz való hozzájárulás, illetve megyei prioritásokhoz való illeszkedés bemutatása a támogatási kérelemben alapvető elvárás valamennyi fejlesztés esetében.
2.	Klíma semleges megoldásokat alkalmazó fejlesztések előnyben részesítése	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek klíma semleges megoldásokat alkalmaznak.
3.	Digitális megoldásokat alkalmazó fejlesztések előnyben részesítése	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek digitális megoldásokat alkalmaznak.
4.	Hozzájárulás a belső területi kiegyenlítődéshez	A Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Stratégiai Program 2021-2027 dokumentumban (https://hbmo.hu/CPage.aspx?key=671 , területi célok: 18-22. oldalak) szereplő megyei stratégiai területi célok tovább bontásával kialakult Hajdú-Bihar Megyei ITP 2021-27 dokumentumban besorolt települések differenciálása alapján 3 zóna kialakítása történt, amelyek a gazdasági és szociális területen jelentkező egyenlőtlenségeket hivatott kiküszöbölni, továbbá a hátrányos helyzetű lakosság élethelyzetének javítást célozza.
5.	Gazdasági vagy életminőség javító hatás	Előnyben részesíthető az a támogatási kérelem, amely kimutathatóan hozzájárul a gazdasági növekedéshez vagy az életminőség javításához (pl.: a támogatást igénylő vállalja plusz fő alkalmazását a projekt

		eredményeként, vagy egy közlekedési fejlesztés javítja a munkaerő mobilitását).
6.	A projekt előkészítettségi foka	A megalapozottság másik pillére a megfelelő szintű és minőségű előkészítettséggel rendelkező projektek, amely esetében a projektek előkészítettségének foka szolgálja leghatékonyabban a megyei fejlesztési elképzelések megvalósítását. Az előkészítettség esetében előnyt élveznek azon előkészítettebb projektek, amelyek esetén a pályázók önerőből finanszírozzák a projekt előkészítési dokumentumokat.
7.	Fejlesztési hiányterületek csökkentését szolgáló kritériumoknak való megfelelés	A megyei hiányterületek feltárására alapozva a területi szereplő kritériumokat határozza meg a fejlesztési hiányterületek csökkentése érdekében a gazdaságos megvalósíthatóság és a fenntarthatóság szem előtt tartásával.

**11. táblázat: Hajdú-Bihar Megye által választott TKKR rendszer
(forrás: Pénzügyminisztérium ITP útmutató 3.0., saját szerkesztés)**

<i>Hajdú-Bihar megye</i>	<i>TOP Plusz</i>													
<i>TKR Kritérium megnevezése (megyei)</i>	<i>1.1. Helyi gazdaságfejlesztés</i>				<i>1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások</i>			<i>2.1 Klímabarát megye</i>	<i>3.1 Megyei és térségi fejlesztések</i>		<i>3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások</i>			
	<i>1.1.1. Helyi gazdaságfejlesztés</i>	<i>1.1.2. 4 és 5 szám-jegyű utak fejlesztése</i>	<i>1.1.3. Helyi és térségi turizmusfejlesztés</i>	<i>1.1.4. Aktív turizmus fejlesztése</i>	<i>1.2.1. Élhető települések</i>	<i>1.2.2. Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)</i>	<i>1.2.3. Belterületi utak fejlesztése</i>	<i>2.1.1. Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése</i>	<i>3.1.2. Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)</i>	<i>3.1.3. Helyi humán fejlesztések</i>	<i>3.3.1. Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése</i>	<i>3.3.2. Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése</i>	<i>3.3.4. Köznevelési infrastruktúra fejlesztése</i>	
Illeszkedés a megyei területfejlesztési program stratégiai ágazati céljaihoz és prioritásaihoz	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Klíma semleges megoldásokat alkalmazó fejlesztések előnyben részesítése	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Digitális megoldásokat alkalmazó fejlesztések előnyben részesítése	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Hozzájárulás a belső területi kiegyenlítődéshez	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Gazdasági vagy életminőség javító hatás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
A projekt előkészítettségi foka	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Fejlesztési hiányterületek csökkentését szolgáló kritériumoknak való megfelelés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

12. táblázat: TKR kritériumok alkalmazása a TOP Plusz OP felhívásoknál
(forrás: Pénzügyminisztérium ITP útmutató 3.0, saját szerkesztés)

A megyei döntéshozatal rendszerének kidolgozása és működtetése a 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet a 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről és a Pénzügyminisztérium 2022. január 17. napon kelt RFP 2022-02. számú utasítása szerint történik.

7. Az ITP 2021-27 időszakra vonatkozó monitoringja és indikátorvállalásai

INDIKÁTOR VÁLLALÁSOK	
Megye neve:	Hajdú-Bihar megye
Megyei ITP neve:	Hajdú-Bihar Megyei Integrált Területi Program 21-27
Megye forráskerete (Mrd Ft):	116,14

TOP Plusz prioritás	Kimeneti indikátor neve	Mértékegység	TOP Plusz célérték (2027)	IH által javasolt célérték (2027)
1. Versenyképes megye	RCO01 - Támogatott vállalkozások (mikro-, kis-, közép- és nagyvállalkozások szerinti bontásban)	db	944,00	65,00
	RCO46 - A TEN-T úthálózaton kívüli rekonstruált vagy korszerűsített utak hossza (4-5 számjegyű utak)	km	442,41	12,48
	RCO77 - Támogatott kulturális és idegenforgalmi helyek száma	db	329,00	13,00
	RCO 26 - Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében újonnan épített vagy korszerűsített zöld infrastruktúra (ha)	ha	65,20	10,69
	RCR 35 - Árvízvédelmi intézkedések előnyeiből részesülő lakosság (fő)	fő	168 968,00	10 350,00
	RCO58 - Támogatott kerékpár-infrastruktúra (km)	km	669,72	55,76
	RCO65 - Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása (személyek)	fő	540,00	31,00
	RCO46 - A TEN-T úthálózaton kívüli rekonstruált vagy korszerűsített utak hossza (Belterületi utak)	km	290,69	25,68
	RCO74 - Az integrált területfejlesztési stratégiák projektjei által érintett lakosság (fő)	fő		199 856,00
	RCO75 - Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák (db)	db		1,00
	Eredményt keresünk még. Várhatóan: RCR52 - Zöld területek kialakítására, szociális lakásokra, gazdasági vagy egyéb célokra rehabilitált földterület (ha)			
2. Klímabarát megye	RCR 29 - Becsült ÜHG-kibocsátás (CO2t/év)	CO2t/év	25 056,26	2 089,78
	RCO19 - Javitott energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek (m2)	m2	274 739,68	22 914,20
	RCR 29 - Becsült ÜHG-kibocsátás (CO2t/év) (fenntartható városfejlesztés)	CO2t/év	14 330,27	895,50
	RCO19 - Javitott energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek (m2) (fenntartható városfejlesztés)	m2	157 130,16	9 819,05
3. Gondoskodó megye	Munkanélküli és inaktív résztvevők CO01 + CO03 - (kb. a korábbi PO25) TOTAL NUMBER OF PARTICIPANTS indikátor része	fő	54 686,00	4 371,00
	OP specifikus a korábbi alapján: Társadalmi akciókban résztvevők száma (szociális városrehabilitáció)	fő	61 254,00	9 038,00
	OP specifikus a korábbi alapján: Társadalmi akciókban résztvevők száma (egyéb ESZA projektek)	fő	1 501 456,00	59 298,00
	OP specifikus kimeneti: Megvalósított programok száma tagállami kimeneti indikátort javasoljuk.	fő		
	RCO66 - Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények férőhely kapacitása (személyek)	db	5 480,00	615,00
	RCO67 - Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények férőhely kapacitása (személyek)	db	14 683,00	1 289,00
	Az alkalmazott indikátor és célérték módszertan egyesítését alatti áll, később kerülnek megadásra további indikátorok. (RCR73 vagy RCO69 lesz.)			

6. ábra: Megyei indikátor táblázat
(forrás: Pénzügyminisztérium ITP útmutató 3.0)

8. Az ITP 2021-27 ütemezése

ÜTEMEZÉS	
Megye neve:	Hajdú-Bihar megye
Megye forráskerete (forint):	127 321 997 093

Prioritás	Felhívások	Felhívásra eső összeg (forint)	2021				2022				2023				2024				2025				2026				2027				Összes forrás
			1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	
1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE	1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	5,000						5,000																							5,000
	1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	11,235				8,409							2,826																		11,235
	1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	3,385						3,385																							3,385
	1.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	4,322							3,500				822																		4,322
	1.2.1 Élhető települések	20,241					20,241																								20,241
	1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	0,488						0,488																							0,488
	1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	11,870						11,870																							11,870
	1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	0,105						0,105																							0,105
	1.3.2 Fenntartható városfejlesztés (1. prioritás ERFA projektek)	24,316								10,716	7,100		6,500																		24,316
	2. PRIORITÁS: KLÍMABARÁT MEGYE	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	9,469					5,225		4,244																				9,469	
	2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság	4,273								3,090		1,183																		4,273	
3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ MEGYE	3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	5,546					5,546																						5,546		
	3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)	0,237						0,237																							0,237
	3.1.3 Helyi humán fejlesztések	3,692							3,692																				3,692		
	3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések	5,925										5,925																			5,925
	3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	3,225					2,461		0,764																				3,225		
	3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	1,804						1,804																							1,804
	3.3.3 Fenntartható humán infrastruktúra	8,745								3,745	2,500	1,500	1,000																		8,745
	3.3.4 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	3,444							3,444																					3,444	
Összesen		127,322	0,000	0,000	0,000	8,409	33,473	22,889	15,644	17,351	18,351	3,505	7,500	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	127,322	

7. ábra: Hajdú-Bihar Megyei ITP 2021-27 ütemezése
(forrás: Pénzügyminisztérium ITP útmutató 3.0)

EXCEL FORMÁTUMBAN KITÖLTENDŐ MELLÉKLETEK

Az elektronikusan megküldött tervezési útmutató csomagban található Excel formátumú táblázatokat szükséges kitölteni, a módszertani segédletben és a táblázatokban külön is jelzett kitöltési segédlet alapján.

Excel mellékletek (ITP tervezési sablon Excel mellékletei):

1.1. melléklet: Megyei ITP forrásallokációs tábla (4.1 táblázat)

1.2. melléklet: Megyei ITP eredmény és kimeneti mutatók (7.1. táblázat)

1.3. melléklet: Megyei ITP projektek ütemezés (8.1. táblázat)

INDIKÁTOR VÁLLALÁSOK	
Megye neve:	Hajdú-Bihar megye
Megyei ITP neve:	Hajdú-Bihar Megyei Integrált Területi Program 21-27
Megye forráskerete (Mrd Ft):	116,14

TOP Plusz prioritás	Kimeneti indikátor neve	Mértékegység	TOP Plusz célérték (2027)	IH által javasolt célérték (2027)
1. Versenyképes megye	RCO01 - Támogatott vállalkozások (mikro-, kis-, közép- és nagyvállalkozások szerinti bontásban)	db	944,00	65,00
	RCO46 - A TEN-T úthálózaton kívüli rekonstruált vagy korszerűsített utak hossza (4-5 számjegyű utak)	km	442,41	12,48
	RCO77 - Támogatott kulturális és idegenforgalmi helyek száma	db	329,00	13,00
	RCO 26 - Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében újonnan épített vagy korszerűsített zöld infrastruktúra (ha)	ha	65,20	10,69
	RCR 35 - Árvízvédelmi intézkedések előnyeiből részesülő lakosság (fő)	fő	168 968,00	10 350,00
	RCO58 - Támogatott kerékpár-infrastruktúra (km)	km	669,72	55,76
	RCO65 - Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása (személyek)	fő	540,00	31,00
	RCO46 - A TEN-T úthálózaton kívüli rekonstruált vagy korszerűsített utak hossza (Belterületi utak)	km	290,69	25,68
	RCO74 - Az integrált területfejlesztési stratégiák projektjei által érintett lakosság (fő)	fő		199 856,00
	RCO75 - Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák (db)	db		1,00
		Eredményt keresünk még. Várhatóan: RCR52 - Zöld területek kialakítására, szociális lakásokra, gazdasági vagy egyéb célokra rehabilitált földterület (ha)		
2. Klímabarát megye	RCR 29 - Becsült ÜHG-kibocsátás (CO2t/év)	CO2t/év	25 056,26	2 089,78
	RCO19 - Javított energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek (m2)	m2	274 739,68	22 914,20
	RCR 29 - Becsült ÜHG-kibocsátás (CO2t/év) (fenntartható városfejlesztés)	CO2t/év	14 330,27	895,50
	RCO19 - Javított energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek (m2) (fenntartható városfejlesztés)	m2	157 130,16	9 819,05
3. Gondoskodó megye	Munkanélküli és inaktív résztvevők CO01 + CO03 - (kb. a korábbi PO25) TOTAL NUMBER OF PARTICIPANTS indikátor része	fő	54 686,00	4 371,00
	OP specifikus a korábbi alapján: Társadalmi akciókban résztvevők száma (szociális városrehabilitáció)	fő	61 254,00	9 038,00
	OP specifikus a korábbi alapján: Társadalmi akciókban résztvevők száma (egyéb ESZA projektek)	fő	1 501 456,00	59 298,00
	OP specifikus kimeneti: Megvalósított programok száma tagállami kimeneti indikátort javasoljuk.	fő		
	RCO66 - Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények férőhely kapacitása (személyek)	db	5 480,00	615,00
	RCO67 - Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények férőhely kapacitása (személyek)	db	14 683,00	1 289,00
	Az alkalmazott indikátor és célérték módszertan egyeztetés alatt áll, később kerülnek megadásra további indikátorok.(RCR73 vagy RCO69 lesz.)			

ÜTEMEZÉS

Megye neve:	Hajdú-Bihar megye
Megye forráskerete (forint):	127 321 997 093

Prioritás	Felhívások	Felhívásra eső összeg (forint)	2021				2022				2023				2024				2025				2026				2027				Összes forrás	
			1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né		
1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE	1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	5,000					5,000																									5,000
	1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	11,235				8,409								2,826																	11,235	
	1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	3,385					3,385																									3,385
	1.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	4,322							3,500				0,822																		4,322	
	1.2.1 Élhető települések	20,241					20,241																									20,241
	1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	0,488					0,488																									0,488
	1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	11,870					11,870																									11,870
	1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	0,105					0,105																									0,105
	1.3.2 Fenntartható városfejlesztés (1. prioritás ERFA projektek)	24,316								10,716	7,100		6,500																		24,316	
2. PRIORITÁS: KLIMABARÁT MEGYE	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	9,469					5,225		4,244																					9,469		
	2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság	4,273								3,090		1,183																			4,273	
3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ MEGYE	3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	5,546					5,546																									5,546
	3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)	0,237					0,237																									0,237
	3.1.3 Helyi humán fejlesztések	3,692							3,692																							3,692
	3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések	5,925									5,925																					5,925
	3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	3,225					2,461		0,764																							3,225
	3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	1,804					1,804																									1,804
	3.3.3 Fenntartható humán infrastruktúra	8,745								3,745	2,500	1,500	1,000																		8,745	
3.3.4 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	3,444							3,444																							3,444	
Összesen		127,322	0,000	0,000	0,000	8,409	33,473	22,889	15,644	17,551	18,351	3,505	7,500	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	127,322	